

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА

в зарубіжних ЗМІ

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
Відділ організації та використання документального фонду

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА У ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Інформаційно-реферативний бюлетень

Головний редактор

С. В. Полтавець, в.о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, ст. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С. М. Польовик, зав. відділу організації та використання документального фонду
Фонду Президентів України, канд. наук із соц. ком.

Реферативні матеріали підготували

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, С. М. Польовик, Т. І. Третяк,
Н. О. Моршна, Т. А. Ставерська, Т. О. Петрова, П. Ф. Стоян, Д. В. Павленко,
М. І. Хилько, Я. А. Дайнека, Д. В. Бондаренко

Заснований у 2018 році
Виходить один раз на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА В ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ
(інформаційно-реферативний бюлетень)

Випуск 2 (15)

(огляд матеріалів зарубіжних ЗМІ за 1 – 29 лютого 2020 р.)

Київ 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	7
ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТІВ.....	10
ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ.....	10
США	10
ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ	14
МАЛАВІ.....	14
ПОЛЬЩА	16
США	20
АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА	21
РОСІЯ.....	21
УКРАЇНА.....	22
ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	24
АЗЕРБАЙДЖАН	24
БОЛІВІЯ.....	24
ВЕНЕСУЕЛА	25
ПОЛЬЩА	25
САЛЬВАДОР.....	25
США	27
ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	28
БОЛГАРІЯ	28
ЛІВАН.....	28
ПОЛЬЩА	29
РУМУНІЯ.....	29
СЛОВЕНІЯ.....	30
США	31
ТУНІС.....	31
ТУРКМЕНІСТАН	32
УКРАЇНА.....	32
ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА	33
ПОЛЬЩА	33
ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	34
БРАЗИЛІЯ.....	34
ЗІМБАБВЕ.....	35
СОМАЛІ	36
США	36
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ	37
ГРУЗІЯ	37
РОСІЯ.....	38
УКРАЇНА.....	38
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	40
МАЛІ.....	40
СИРІЯ.....	41
США	41
УКРАЇНА.....	44
ФРАНЦІЯ.....	44
СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА.....	45

<i>ПОЛЬЩА</i>	45
<i>УКРАЇНА</i>	46
РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ	46
<i>США</i>	46
ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	47
<i>ЛАТВІЯ</i>	47
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	48
<i>УКРАЇНА</i>	48
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	49
ЄВРОПА	49
<i>БІЛОРУСЬ</i>	49
<i>ЕСТОНІЯ</i>	50
<i>ПОЛЬЩА</i>	51
<i>РОСІЯ</i>	51
<i>ТУРЕЧЧИНА</i>	52
<i>УКРАЇНА</i>	53
<i>ФРАНЦІЯ</i>	56
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ	58
<i>АВСТРІЯ</i>	58
<i>ПОЛЬЩА</i>	58
<i>США</i>	59
<i>ФРАНЦІЯ</i>	61
НАТО	63
<i>ПІВНІЧНА МАКЕДОНІЯ</i>	63
БЛИЗЬКИЙ СХІД	64
<i>США</i>	64
<i>ТУРЕЧЧИНА</i>	64
АЗІЯ	65
<i>ПАЛЕСТИНА</i>	65
<i>СИРІЯ</i>	66
<i>США</i>	66
<i>ТУРЕЧЧИНА</i>	67
<i>УКРАЇНА</i>	67
ПІВНІЧНА АМЕРИКА	68
<i>УКРАЇНА</i>	68
АФРИКА	69
<i>НІГЕРІЯ</i>	69
<i>США</i>	69
<i>УГАНДА</i>	70
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	70
<i>БІЛОРУСЬ</i>	70
<i>СІНГАПУР</i>	71
ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ	72
ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ	72
<i>ЄГИПЕТ</i>	72
<i>АЗЕРБАЙДЖАН</i>	72

<i>АЛЖИР</i>	73
<i>АРГЕНТИНА</i>	73
<i>БОЛІВІЯ</i>	74
<i>БРАЗИЛІЯ</i>	74
<i>ЕКВАДОР</i>	75
<i>КЕНІЯ</i>	76
<i>МЕКСИКА</i>	78
<i>ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА</i>	80
<i>ПЕРУ</i>	80
<i>ПОЛЬЩА</i>	81
<i>РОСІЯ</i>	83
<i>СУДАН</i>	84
<i>США</i>	85
<i>ТУРКМЕНІСТАН</i>	89
<i>УКРАЇНА</i>	89
ІНФОГРАФІКА	94

ПЕРЕДМОВА

Під час дослідження актуальних проблем інституту президентства країн світу з 1 до 29 лютого 2020 р. було проаналізовано 162 інформаційних повідомлення зарубіжних інтернет-ЗМІ. Із них лише 15 повідомлень (9 %) було відібрано з ресурсів близького зарубіжжя, 147 матеріалів (91 %) – зі ЗМІ далекого зарубіжжя. Найбільшу активність у висвітленні функціонування інституту президентства у світі та діяльності окремих президентів проявляли інтернет-ЗМІ Німеччини (28 %), Великобританії (18 %), Польщі (15 %) та США (10 %). Серед інформаційних ресурсів, матеріали з яких досліджувалися в цьому огляді, слід особливо виділити німецький інформаційно-політичний сайт Deutsche Welle (28 %), польський часопис Rzeczpospolita (14 %) та міжнародне британське агентство новин Reuters (13 %).

Аналіз показав, що з наявного загалу матеріалів частіше висвітлюється діяльність президентів з питань внутрішньої політики (46 %), на другій позиції їхня міжнародна політика (30 %), на третьому – матеріали, що оцінюють імідж президентів (24 %).

Більшість публікацій, що розкривали внутрішньополітичну діяльність президентів світу в лютому 2020 р., були присвячені президентським виборам (19 %). Набирають обертів передвиборні кампанії у США та Польщі. Також світова преса не оминула увагою ситуацію у Республіці Малаві на південному сході Африки. Конституційний суд цієї країни приголомшив малавійців, анулювавши результати виборів, що відбулись у травні 2019 р., наголосивши на «широко розповсюджених, систематичних та серйозних» порушеннях під час проведення виборів. На другому та третьому місцях серед тем, що освітлювали світові ЗМІ – стосунки президентів країн з органами виконавчої влади (15 %) та законодавчою владою (13 %). Формуванням нових урядів або пошуком нових глав уряду займалися в лютому 2020 року в Румунії та Словенії. Продовжували журналісти висвітлювати конфлікти з урядом президентів Болгарії та Тунісу. Найбільшу частину інформації, що стосувалася взаємодії президентів з парламентами їхніх країн, займають

публікації про стосунки президента США Д. Трампа з двома палатами законодавчої влади країни після закінчення процедури імпічменту.

Серед матеріалів, у яких висвітлювалась діяльність президентів на міжнародній політичній арені за період, що досліджується в цьому огляді, превалювали матеріали, що характеризували та аналізували політику президентів щодо країн Європи (40 %), Азії (17 %) та участь у політиці Європейського Союзу (17 %). Також слід відзначити значну увагу ЗМІ до участі президентів світу у політичних подіях в Африці (10 %) та близькому Сході (6%). Більшість публікацій стосовно європейської політики в тій чи іншій мірі стосувались оцінки та протидії агресивній політиці Росії на Європейському континенті. У центрі уваги були взаємовідносини з країною-агресором президентів України, Білорусі, Туреччини, Естонії, Польщі та інших країн. Окремо аналізувалась позиція президента Франції Емманюеля Макрона, який закликав до «стратегічного діалогу» з Росією. Більшість публікацій, що віддзеркалювали участь президентів у політичному житті Європейського Союзу, стосувалися змін у співдружності після виходу з об'єднання Великобританії. Найбільшу активність у цих питаннях проявили в лютому 2020 р. президенти Польщі А. Дуда та Франції Е. Макрон. Значну увагу журналісти також приділили новій торговельній угоді ЄС зі США, розробка якої проходить дуже тяжко, враховуючи позицію Д. Трампа та вихід із Союзу Великобританії. Велика питома вага публікацій щодо участі президентів у політиці Близького Сходу і Азії загалом пов'язана насамперед з обговоренням плану із врегулювання ізраїльсько-палестинського конфлікту, який запропонував президент США Д. Трамп, та зростанням напруги навколо Сирії, де в період, що аналізується, зіткнулись інтереси Туреччини та Росії, що призвело майже до прямого військового зіткнення між підрозділами збройних сил цих країн.

Чільне місце в оцінках зарубіжних журналістів посідав імідж президентів України (16 %), США (13 %) та Кенії (11 %). За період дослідження імідж Президента України висвітлювався в дуже широкому діапазоні тем та подій: від привітання дружини з днем народження до намагання врегулювати ситуацію на окупованих територіях та кримінального переслідування попереднього Президента

Петра Порошенка. Традиційно серед президентів, імідж яких найчастіше розглядався світовими ЗМІ, став президент США Дональд Трамп. Серед журналістів світу була поширена думка про те, що заради справедливості президент США заслуговує шанс бути почутим після кількох тижнів, коли транслювалися слухання і судовий процес з імпічменту. Увага світових ЗМІ до Кенії була викликана смертю колишнього президента Кенії Данієля арап Мої, який помер у віці 95 років. Нинішній президент Кенії Ухуру Кеніятта, заявив, що нація втратила «велику людину». Д. А. Мої був на посаді президента Кенії протягом 24 років, поки сильний політичний тиск не змусив його відмовитися від влади у 2002 р. Журналісти розглядали його як авторитарного правителя, який спонукав до розгулу корупції, але й приписували йому підтримку стабільності в країні.

Щодо розподілу тематичних рубрик в інтернет-ресурсах зарубіжних країн, треба відзначити, що внутрішньополітична діяльність президентів найчастіше висвітлюється в матеріалах інформаційних порталів Німеччини (32 %), Великобританії (20 %), США (16 %) та Польщі (15%). Міжнародна політика президентів стала центром уваги зарубіжним ЗМІ Німеччини (34 %), Польщі (19 %) та Бельгії (11 %). Особистий імідж президентів країн світу найбільше цікавив журналістів інтернет-видань Великобританії (31 %), Іспанії (18 %), Німеччини (15 %) та Польщі (10 %).

Загалом, протягом досліджуваного періоду більшість публікацій електронних закордонних ЗМІ, висвітлюючи окремі аспекти інституту президентства, мали нейтральний характер (57 %). Значну частку становили повідомлення з негативними оцінками (25 %), а позитивну модальність мали лише 18 % публікацій.

Щодо характеру повідомлень про інститут президентства в ракурсі загальних рубрик, то найчастіше зарубіжні інтернет-ЗМІ використовували негативну тональність, оцінюючи внутрішню політику президентів (52 %). Характер матеріалів, у яких журналісти аналізували міжнародну політику президентів, мав переважно нейтральний характер (83 %). Наразі імідж президентів оцінювався у відгуках ЗМІ позитивно, нейтрально або негативно практично в однакових частках.

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТІВ

ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ

США

Д. Трамп виправданий за звинуваченнями імпичменту

Сенат США виправдав президента **Дональд Трампа** за двома статтями про імпичмент, відкинувши звинувачення Палати представників у зловживанні владою та перешкоджанні розслідуванню Конгресу щодо його поведінки. Голосування завершило шалений чотиримісячний процес розслідування імпичменту Д. Трампа за нібито відмову від військової допомоги США Україні для тиску на її лідерів з метою розслідування конкурентів-демократів Д. Трампа, включаючи колишнього віце-президента Дж. Байдена. Статті про імпичмент також звинувачували Д. Трампа в перешкоді розслідуванню цього питання в Палаті представників. Голосування за першу статтю, зловживання владою, виявилось невдалим. 48–52 – це значно менше 67-голосової супер-більшості, необхідної для усунення Д. Трампа з посади. Сенатор штату Юта М. Ромні був єдиним республіканцем, який проголосував за зловживання владою. Друга стаття, перешкода Конгресу, провалилася з результатом 47–53. Усі демократичні сенатори проголосували за засудження Д. Трампа за обома пунктами (*POLITICO. – Brussels. – 06.02.2020. – <https://www.politico.eu/article/trump-acquitted-on-impeachment-charges/>*).

Адміністрація Д. Трампа заблокувала десятки електронних листів про замороження допомоги Україні

Міністерство юстиції США виявило, що два десятка електронних листів, прихованих від Конгресу, детально описують рішення президента США **Дональда Трампа** відкликати військову допомогу Україні. Якщо електронні листи будуть оприлюднені, то вони висвітять рідкісний погляд на думки президента про центральну тему справи імпичменту. Це ще раз підтверджує правоту демократів у

їхній невдалій спробі викликати ці документи в суд. У документі Міністерства юстиції міститься найдокладніший на сьогодні опис документів, які адміністрація Д. Трампа продовжує утримувати від слідчих Конгресу. Х. В. Уолш, юрист офісу управління та бюджету Білого дому, написала в заяві, що електронні листи, які охоплюють період із червня до вересня 2019 р., «відображають повідомлення або президента, або віце-президента, або його безпосередніх радників щодо прийняття президентських рішень про масштаб, тривалість та мету припинення військової допомоги Україні»

(POLITICO. – Brussels. – 02.02.2020. – <https://www.politico.eu/article/trump-administration-blocking-dozens-of-emails-on-ukraine-aid-freeze/>).

Рукописні замітки сенаторів пропонують новий погляд на процес імпічменту президента Д. Трампа

Сім сенаторів поділилися з журналістами видання USA TODAY деякими своїми записами у справі про імпічмент **Д. Трампа**. Те, що вони надали, пропонує новий погляд на процес. Дж. Тестер, наприклад, писав про необхідність викликати свідків «зараз». Т. Сміт написала «захист виборів» – і підкреслила це. Блакитною ручкою Т. Скотт написав: «Який гарячий безлад!». Протягом 13 днів 100 сенаторів поглинали аргументи під час судового процесу щодо імпічменту і остаточного виправдання президента Д. Трампа. Їм не дозволяли говорити, але їм було що сказати. Заборонено було користуватися телефонами чи комп'ютерами, сенатори могли записувати свої думки, лише використовуючи ту саму технологію, яку вони використовували в школі: ручку та папір. І тим самим сенатори миттєво створили історичні артефакти, вважають журналісти. Сім сенаторів – три республіканці та чотири демократи – поділилися частиною написаного. Те, що вони надали, дає уявлення про те, що сенатори, які виступали присяжними в історичних справах, вважали важливим записати в той час – своїми словами та власним почерком

(USA TODAY. – Washington. – 08.02.2020. – <https://www.usatoday.com/in-depth/news/politics/2020/02/08/president-trump-impeachment-trial-read-senators-handwritten-notes/4681042002/>).

Із завершенням імпічменту критики спостерігають «тур відплати» Д. Трампа

На тижні з моменту виправдання за обвинуваченнями імпічменту, повністю звільнений президент **Дональд Трамп** демонструє свою рішучість затвердити залізну владу над урядом, підштовхуючи Міністерство юстиції послабити тиск на свого давнього друга, використовуючи важелі президентських повноважень для розплати над реальними та уявними ворогами. Д. Трамп заявив своїй команді, що в останні дні він відчуває себе виправданим і підбадьореним, вважаючи, що республіканці згуртувалися навколо нього безпрецедентним чином. Відтоді Д. Трамп і його помічники поспішили очистити свою адміністрацію від тих, кого він вважає недостатньо лояльними, ще з часів розслідування колишнього спеціального радника Р. Мюллера щодо втручання Росії у вибори 2016 р. Демократи і сторонні аналітики заявляють, що Д. Трамп демонструє спрагу помсти після імпічменту, яка вийшла за рамки норм, і потенційно може завдати відчутний збиток установам. Деякі республіканські сенатори, зокрема від штату Теннессі Л. Олександр і М. С. Коллінз та від Аляски Л. Мурковські, заявили, що вважають намагання Д. Трампа здійснити тиск на Президента України **В. Зеленського** недоцільним. Але вони також висловили сподівання після його виправдання, що Д. Трамп засвоїв урок із цього епізоду. «Цілком очевидно, що президент США засвоїв урок: тепер він може робити все, що завгодно, коли завгодно, і може зловживати своїм службовим становищем; і він ніколи не буде притягуватися до відповідальності перед цим Сенатом», – сказав сенатор Ш. Браун, демократ із штату Огайо

*(The Associated Press. – New York. – 13.02.2020. –
<https://apnews.com/e613b755f0750a1df4127f054561d7d6>).*

Імпічмент Д. Трампа: Сенат США відмовився викликати свідків

Сенат США відхилив прохання представників палати представників Конгресу про виклик свідків у справі про імпічмент президента **Д. Трампа**. Таке рішення сенаторів свідчить про високу ймовірність виправдання Д. Трампа вже на наступному

тижні, коли буде ухвалюватися вердикт сенату у справі про імпічмент
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 01.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3X7fq>*).

Білий дім заблокував повну публікацію листів про допомогу Україні

Адміністрація президента США **Д. Трампа** блокує оприлюднення невідредагованих варіантів електронного листування представників Білого дому, яке стосується затримки в наданні Україні військової допомоги влітку 2019 р. Відповідне пояснення Міністерства юстиції США було опубліковане на сайті громадської організації The Center for Public Integrity

(*Deutsche Welle. – Bonn. – 02.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3X9fg>*).

Імпічмент Д. Трампа: сторони виступили із заключними словами на процесі в сенаті

У процесі щодо імпічменту президента США **Д. Трампа** у сенаті сторони обвинувачення та захисту виступили із заключними словами, ще раз навівши свої аргументи. «Менеджери імпічменту», представники Демократичної партії, у своєму заключному слові закликали сенаторів усунути Д. Трампа з посади президента США. За словами демократів, докази вини Д. Трампа є «вражаючими». «Дональд Трамп порушив свою присягу захищати Конституцію», – наголосив один з «менеджерів імпічменту» А. Шифф. «А тому сенатори тепер повинні дотриматися своєї присяги та визнати Д. Трампа винним за двома пунктами обвинувачення: зловживанні владою та перешкоджанні розслідування Конгресу», – зазначив А. Шифф

(*Deutsche Welle. – Bonn. – 03.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XDzS>*).

Сенат США не підтримав імпічмент Д. Трампа

Верхня палата Конгресу США – сенат – не підтримала імпічмент президента країни **Д. Трампа**. Сенатори провели два голосування за двома статтями обвинувачення: щодо зловживання владою та перешкоджання розслідуванню Конгресу. У голосуванні за першою статтею щодо зловживання владою 48 сенаторів

визнали Д. Трампа винним, а 52 – виправдали президента США. Обвинувачення Д. Трампа щодо перешкоджання розслідуванню Конгресу підтримали 47 сенаторів, 53 виступили проти. Республіканці мають у сенаті 53 мандати. Для того, щоб сенат підтримав імпічмент Д. Трампа, необхідні було 67 голосів сенаторів, які б визнали президента винним. Очікувалося, що сенатори-республіканці не підтримають імпічмент Д. Трампа

(Deutsche Welle. – Bonn. – 05.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XKVp>).

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

МАЛАВІ

Адміністрація президента Малаві оскаржила рішення суду про скасування результату голосування

Адміністрація президента Малаві заявила, що оскаржить рішення суду, яке скасувало перемогу на виборах **П. Мутаріки**, назвавши рішення «великою помилкою правосуддя». Прессекретар президента М. Калірані заявив, що відомство зібрало документи для юридичного оскарження. «Постанова... не може залишатися чинною, – йдеться в його заяві. – Це створить багато проблем у судовій практиці країни». Конституційний суд приголомшив малавійців, коли він анулював результати голосування в травні 2019 р., яке повернуло П. Мутаріку до влади на посаді президента. Суд наголосив на «широко розповсюджених, систематичних та серйозних» порушеннях під час проведення виборів

(Reuters. – London. – 05.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-malawi-election/malawi-presidency-to-challenge-court-ruling-overturning-vote-result-idUKKBN1ZZ0MV>).

Коректор Тірех для фальсифікації голосів: найвищий суд Малаві скасував результати виборів 2019 року

Конституційний суд Малаві перевірів використання білого коректора для фальсифікації голосів і постановив проведення перевиборів протягом п'яти місяців. «**П. Мутаріка** не був належним чином обраний 21 травня 2019 р. Тому ми анулюємо результати президентських виборів», – оголосив суд у постанові на 500 сторінок.

Згідно з постановою суду, виборчі чиновники використовували Тірех (білий коректор) для фальсифікації голосів, що є «порушенням». Також зазначається, що лише чверть протоколів була перевірена, і це є «серйозним недоліком, який послаблює вибори». Це рішення суду загрожує спричинити заворушення в цій бідній країні на півдні Африки. П. Мутаріка, який перебуває при владі з 2014 р., був переобраний минулого року з 38,57 % голосів, згідно з результатами Виборчої комісії, випередивши головного представника опозиції Л. Чаквера (35,41 %). Лише 159 тис. голосів розділили два кандидати: Л. Чаквера та кандидат від опозиції С. Чіліма. Вони звернулися до Конституційного суду, щоб скасувати результати виборів

(El Mundo. – Madrid. – 02.02.2020. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2020/02/04/5e393a9afdddf49ab8b46a0.html>).

Президент Малаві буде оскаржувати рішення про скасування результатів виборів

Президент Малаві **П. Мутаріка** заявив, що буде оскаржувати рішення суду, яке скасувало його обрання в травні минулого року. Судді скасували голосування, пославшись на порушення, і призначили проведення нових виборів протягом 150 днів. Після виборів регулярно проводилися антиурядові акції протесту. П. Мутаріка сказав, що подасть апеляцію на рішення п'яти суддів. Це був перший раз, коли суд скасував вибори в Малаві, створюючи додаткову невизначеність у південноафриканській державі. Опозиціонер, який зайняв друге місце на виборах, Л. Чаквера сказав десяткам тисяч своїх прихильників, що рішення є перемогою демократії. «Перемогла Малаві. Перемогла Африка», – додав він. Судді заявили, що нинішня система виборів нового президента була неконституційною. У майбутньому, за їхніми словами, переможцеві необхідно набрати понад 50 % голосів, або повинен проходити другий тур

(BBC. – London. – 05.02.2020. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-51383984>).

Президент Малаві подасть апеляцію проти скасування результатів виборів

у травні

Президент Малаві **П. Мутаріка** роздумує над тим, щоб звернутися до Верховного суду проти недійсності результатів виборів у травні на президентських виборах, постановлених Конституційним судом країни. Конституційний суд підтримав клопотання опозиції та визнав перемогу П. Мутаріки, оголошеної Малавійською виборчою комісією (МЕС) після президентських виборів у травні 2019 р. Суд постановив, що протягом 150 днів повинні бути нові вибори. Тим часом один із заявників, С. Чіліма, засудив П. Мутаріку щодо його планів оскаржити рішення суду, заявивши, що юридична команда опозиції буде готова боротися зі справою у Верховному Суді. С. Чіліма, який зайняв третє місце на травневих президентських виборах, заявив журналістам столиці Малаві Лілонгве, що його партія готова піти в коаліцію з будь-якою партією на нових виборах, якщо це буде в інтересах малавійців. Він також закликав до відставки весь персонал ОВК, заявивши, що після рішення про визнання виборчого органу «некомпетентним», у комісії не залишилося довіри до управління виборами. «Я хотів би закликати весь колектив ОВК, починаючи з голови, подати у відставку, оскільки суд щойно визнав їх некомпетентними», – сказав С. Чіліма, додавши: «Якщо вони наполягатимуть на своїх позиціях, ми збираємось піти на знак протесту проти них»

(Xinhua. – Beijing. – 05.02.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-02/05/c_138758583.htm).

ПОЛЬЩА

Анджей Дуда йде на вибори як президент ПіС

Анджей Дуда вже не безпартійний президент, а президент ПіС – саме так було окреслено політичну програму, з якою президент Польщі починає боротися за переобрання. Виступи Я. Качинського, М. Моравецького та нового шефа виборчого штабу президента Б. Шидло не залишили ілюзій, що президент є політичним елементом системи, створеної ПіС. І це суперечить тому, що сказав А. Дуда про своє майбутнє президентство у 2015 р., коли звинуватив Б. Коморовського в тому, що він був президентом Громадянської платформи. Сьогодні Я. Качинський похвалив президента за те, що він дозволив реалізувати програму ПіС. За словами

Я. Качинського, «його чесноти демонструє той факт, що він не дозволив політичним ворогам одразу після Смоленської катастрофи зайняти президентський палац». «Боротьба за його переобрання важлива, оскільки без цієї фігури на шаховій дошці реалізація програми ПіС може бути неможливою», – зазначив він у своєму виступі. Я. Качинський сказав, що президента підтримують усі, хто хоче, щоб Польща була незалежною, а ті, хто не виявляє цього бажання, – проти. «У такому баченні президент не може бути президентом усіх поляків – адже політичні опоненти не є справжніми поляками, з цією зображеною реальністю», – зазначено у виданні (*Rzeczpospolita. – Warsaw. – 15.02.2020. – <https://www.rp.pl/Wybory-prezydenckie-2020/200219570-Artur-Bartkiewicz-Andrzej-Duda-idzie-do-wyborow-jako-prezydent-PiS.html>*).

Опитування: мінімальна перевага президента перед суперниками у другому турі

Якби президентські вибори відбулися сьогодні, найкращого результату в першому турі досяг би **Анджей Дуда**, за якого хоче проголосувати 41,3 % респондентів – згідно з опитуванням Polska Press Group. М. Кідава-Блонська стоятиме за чинним президентом з 24 % підтримкою. Р. Бідронь набрав би 11,2 % голосів, Ш. Головня – 10 %, В. Косіняк-Камиш – 8,1 % та К. Босак – 5,3 %. Опитування також показує, що у другому турі А. Дуда виграв би у будь-якого потенційного опонента – тоді, як у зіткненні з М. Кідава-Блонською його перевага була б найменшою (50,3 до 49,7 %). Перевага президента перед Ш. Головнею (50,4 до 49,6 %) та лідером ПСЛ В. Косіняком-Камишем (50,8 до 49,2 %) також була б невеликою. А. Дуда впевнено виграв би у Р. Бідрона (57 до 43 %) і насамперед у К. Босака (74,5 – 25,5 %) (*Rzeczpospolita. – Warsaw. – 17.02.2020. – <https://www.rp.pl/Wybory-prezydenckie-2020/200219508-Sondaz-Minimalna-przewaga-prezydenta-nad-rywalami-w-II-turze.html>*).

Загартований президент

Анджея Дуду офіційно обрали кандидатом від партії «Право і справедливість». «Варто було бачити видовище, яке організувала для нього партія, і яке порушило все,

що ми бачили в польській політиці досі». «Ідеальна режисура шоу, його масштабність, рівень вишуканості, прискіпливо побудована драматургія засліпили як початок кампанії п'ять років тому, так і всі історичні інавгураційні кампанії». Якби президент А. Дуда був у залі весь час, він, певно, пролив би сльозу, слухаючи, що про нього казали його перевірені супутники: Я. Качинський, М. Моравецький чи Б. Шидло. Він міг би дізнатися, що він «кандидат мрії» (Я. Качинський), «іскра, що розпалила патріотичний вогонь» (М. Моравецький), виконавець політичної волі покійного **Л. Качинського**, гарант економічного успіху Польщі, мудрий наставник і покровитель уряду, великий стратег зовнішньої політики і, перш за все, друг простих людей. Але чинний президент та кандидат у президенти був відсутній у значній частині шоу.

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 16.02.2020. – <https://www.rp.pl/Wybory-prezydenckie-2020/200219543-Boguslaw-Chrabota-Zacalowany-prezydent.html>).

Президент повинен бути гарантом «добрих змін»

«Це повинно було стати ефективним та вражаючим початком кампанії президента **Анджея Дуди**. І, з точки зору форми, це, безумовно, так і було», – пише автор публікації. Працівники місяцями готували програму, яка мала дати імпульс президенту зробити старт, як у лютому 2015 р. Тільки в ще більших масштабах, ніж тоді. У політичному повідомленні було чітко сказано: президент А. Дуда є гарантом «добрих змін». Це для мобілізації виборців на голосування у травні. Принаймні, такий план. У найближчі місяці буде зрозуміло, чи вдасться президенту А. Дуді та його команді успішно реалізувати цей план. «Я часто думаю, як виглядала б Польща – і тремтіння пробігає по моїй спині – якщо А. Дуда не виграв би президентські вибори п'ять років тому», – сказав прем'єр-міністр М. Моравецький під час виступу. Як він додав пізніше, президент А. Дуда – це запорука реалізації «нашої мрії». ПіС мотивуватиме не лише виборців, але й активістів по всій країні. Без цієї мотивації – подібної, а може, навіть більшої, ніж у 2015 р. – перемогти буде важко. «Президент мав отримати підтримку від свого політичного табору і отримав її», – наголошується в публікації

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 15.02.2020. – <https://www.rp.pl/Wybory-prezydenckie-2020/200219573-Michal-Kolanko-Prezydent-ma-byc-gwarantem-dobrej-zmiany.html>).

Президент хоче культури в кампанії, опозиція хоче вето

Анджей Дуда вирушить у тур «Дудабусом». Б. Шидло, шеф програмного штабу, Й. Брудзінський, шеф організаційного штабу, Й. Турчинович-Керилло, керівник кампанії, А. Білан – її пресекретар. Це імена, які були названі на офіційній презентації передвиборчої команди президента А. Дуди. Крім того, до складу персоналу входитимуть, зокрема, пресекретар уряду П. Мюллер, віце-канцлер ПiС Р. Фогель, заступник голови Міністерства внутрішніх справ та адміністрації П. Шефернакер та речник президента Б. Спичальський. Найменш відомою публічно є пов'язана з ПiС адвокат Й. Турчинович-Керилло. Минулого року вона балотувалася в сенат від округу Піла, але без успіху. «Це рішення полягає в тому, щоб проявити турботу про поміркованих та невизначених виборців на офіційній фазі кампанії», – аргументує один зі співрозмовників журналіста часопису Rzeczpospolita

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 19.02.2020. – <https://www.rp.pl/Polityka/302199910-Prezydent-chce-kultury-w-kampanii-opozycja-chce-weta.html>).

П. Сквировський: виборчий шпагат Анджея Дуди

«Здається, що президент опинився у важкій ситуації, – пише автор публікації. – Жорсткий державний бюджет і високі ціни в магазинах для нього не сприятливі. До виборів пройшло менше трьох місяців, і все ж основні конкуренти в боротьбі за президентство відкладають оголошення своїх програм». Автор резюмує, що ні **Анджей Дуда**, ні М. Кідава-Блонська поки не розкрили, якими обіцянками хочуть отримати голоси виборців, які ще вагаються. За нинішнім президентом стоять нереалізовані обіцянки передвиборчої кампанії п'ятирічної давнини. Досить згадати дві найважливіші: допомога людям, що виплачують кредити в іноземній валюті, і збільшення суми без оподаткування з 3091 до 8000 злотих. «А. Дуда обманював конвертацією валютних кредитів. Він також сказав, що ми більше не можемо мати

найбільшу суму, вільну від оподаткування у Європі. Смаку додає той факт, що словаки щойно підняли її в себе до понад 4400 євро, що в шість разів більше, ніж у Польщі. А. Дуда не повертається до цих обіцянок. Безумовно, з'являться нові», – зазначено на сторінках видання

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 23.02.2020. – <https://www.rp.pl/Komentarze-ekonomiczne/302239944-Piotr-Skwirowski-Szpagat-wyborczy-Andrzeja-Dudy.html>).

Анджей Дуда вирішив удруге стати президентом Польщі

Президент Польщі **Анджей Дуда** офіційно заявив про намір знову балотуватися на пост глави держави на майбутніх виборах. Спікер сейму Польщі (нижньої палати парламенту) Е. Вітьок призначила чергові президентські вибори на 10 травня. «Звичайно, я буду балотуватися на цих президентських виборах. Я буду з повним смиренням просити у вас ваші голоси», – заявив А. Дуда, виступаючи перед жителями країни. А. Дуду підтримує правляча партія Польщі «Право і справедливість» (PiS) Я. Качинського. Крім того, вже оголошено, що кандидатом у президенти від опозиції стане віце-спікер нижньої палати парламенту М. Кідава-Блоньска

(Зеркало. – Баку. – 06.02.2020. – <https://zerkalo.az/duda-reshil-vo-vtoroj-raz-stat-prezidentom-polshi/>).

США

Д. Трамп насолоджувався перемогою

Насолоджуючись безладними праймеріз демократів після бурхливих дебатів, президент США **Д. Трамп** виступив з гострою критикою своїх суперників, прагнучи скористатися моментом. Здійснивши рідкісний чотириденний тур Заходом, Д. Трамп на передвиборчому мітингу в Колорадо випромінював упевненість у переобранні, після того, як узяв участь у призовій боротьбі в Лас-Вегасі. За словами помічників і союзників, він насолоджувався внутрішньопартійними сварками і слабкими дебютними виступами, в яких брав участь колишній мер Нью-Йорка М. Р. Блумберг. «Я не знаю, чи спостерігав хто-небудь за вчорашніми дебатами», – сказав Д. Трамп

зібранню галасливих прихильників. – У нього були дуже великі рейтинги, і ви знаєте, що Mini Mike не дуже добре почувався минулої ночі. Я збирався відправити йому записку, в якій запитав, що робити те, що я роблю, нелегко? Я став президентом через дебати, тому що, на відміну від Mini Mike, я міг відповідати на питання». Відчуваючи, що шанси на переобрання зросли після його виправдання в суді у справі про імпічмент у сенаті і рекордного збору коштів у його кампанії, Д. Трамп узявся за особисті чвари, продемонстровані в демократичному таборі. Його зацікавленість боротьбою за висунення кандидатів від демократів, які прагнуть замінити його, була очевидною протягом всієї поїздки

*(The Associated Press. – New York. – 21.02.2020. –
<https://apnews.com/c71fb4b0601e07710179e19d8bc494d8>).*

Д. Трамп заперечив втручання Росії в цьогорічні вибори в США на його користь

Президент США **Д. Трамп** відкинув попередження американської розвідки про те, що Росія втручається в американські президентські вибори 2020 р. Як написав Д. Трамп у соціальній мережі Twitter, такі заяви є черговою «дезінформаційною кампанією» демократів. «Ще одну дезінформаційну кампанію розпочинають у Конгресі демократи, заявляючи, що Росія віддає перевагу мені замість будь-кого з кандидатів від нероб-демократів, які досі – за два тижні – не спроможні підрахувати свої голоси в Айові», – заявив президент США

(Deutsche Welle. – Bonn. – 21.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3Y9ho>).

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

РОСІЯ

Екс-кремлівський помічник президента заявив, що Україна ніколи не поверне Східну Україну

Колишній перший помічник президента Росії **В. Путіна** попередив, що «Україна ніколи не зможе відновити контроль над контрольованим сепаратистами сходом країни». В. Сурков, який втратив роботу радника В. Путіна щодо України

цього місяця, заявив, що він звільнився через зміну курсу Кремля щодо українського конфлікту. Президент України **В. Зеленський** зробив вирішення конфлікту на Сході України своїм головним пріоритетом. Грудневий саміт Росії, України, Франції та Німеччини не зміг досягти прориву, але чотири лідери домовилися про обмін полоненими та про подальші кроки щодо врегулювання конфлікту на сході. Спостерігачі в Москві віднесли звільнення В. Суркова до наміру Кремля взяти на себе менш агресивну лінію щодо України. Посаду кремлівського радника по Україні посів інший давній помічник В. Путіна – Дмитро Козак

(The Associated Press. – New York. – 26.02.2020. –

<https://apnews.com/69dda42d38a29018fb075d166f7e4a45>).

УКРАЇНА

Втрата для Президента чи олігарха

Менш ніж через рік після виборів Президент України **В. Зеленський** звільнив першого зі своїх найближчих соратників, відповідального за внутрішню політику, А. Богдана. Глава президентського Офісу припинив з'являтися разом зі своїм начальником ще в середині грудня. Саме тоді він посперечався з одним із радників Президента А. Єрмаком. Ішлося про те, хто з них і де буде стояти в аеропорту під Києвом під час привезення з Ірану тіл громадян України, які загинули в літаку, збитому під Тегераном. Конфлікт двох найважливіших соратників Президента (Богдан відповідав за внутрішню політику, а Єрмак – за зовнішню політику) почав розвалювати колектив В. Зеленського. Президент втратив терпець, заявивши: «Є конфлікти. Вони порушують роботу. Ми втрачаємо час або людей. Тому ми когось втратимо на 100 %». Наступного дня речі почали вивозити з кабінету А. Богдана. Колишнього главу Офісу Президента вважали політичним наставником нового Президента, але також і людиною, близькою до олігарха І. Коломойського, амбіції якого зараз кидають тінь на відносини України з міжнародними фінансовими установами. Однак справжня проблема полягає в тому, хто керуватиме внутрішньою політикою нинішньої команди. Наступником А. Богдана став А. Єрмак, який займався міжнародними справами

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 13.02.2020. – [https://www.rp.pl/Polityka/302119921-Strata-dla-](https://www.rp.pl/Polityka/302119921-Strata-dla)

prezydenta-czy-dla-oligarchy.html).

В. Зеленський звільнив А. Богдана та призначив на його місце А. Єрмака

Президент України **В. Зеленський** звільнив А. Богдана з посади керівника Офісу Президента та призначив на цю посаду А. Єрмака, котрий раніше обіймав посаду помічника Президента. Відповідні укази оприлюднені на сайті глави Української держави. А. Богдана було призначено головою Адміністрації Президента України 21 травня 2019 р. При цьому він підпадав під закон про люстрацію, оскільки раніше працював в уряді М. Азарова. Утім, Адміністрацію Президента перейменували на Офіс Президента, а посада голови Офісу Президента в законі про очищення влади відсутня, тож 25 червня 2019 р. А. Богдан очолив Офіс Президента. У свою чергу А. Єрмак працював помічником В. Зеленського також із 21 травня 2019 р.

(Deutsche Welle. – Bonn. – 11.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XaQK>).

Новий глава Офісу В. Зеленського: припинення війни на Донбасі є пріоритетом

Одним із пріоритетів для Президента України **В. Зеленського** та його Офісу є і завжди буде припинення війни на Донбасі, заявив під час першого пресбрифінгу новопризначений глава Офісу Президента А. Єрмак. При цьому він повідомив, що наразі жодних домовленостей про можливу зустріч глави Української держави з президентом Росії **В. Путіним** до наступної зустрічі у «нормандському форматі» немає, але така можливість не виключається. «Що стосується зустрічі з В. Путіним, це рішення прийматиме Президент. Якщо він бачитиме, що ця зустріч є необхідною, вона може стати кроком для отримання справжніх результатів від переговорів у «нормандському форматі», ми це не виключаємо. Але поки що жодних домовленостей, жодних розмов на цю тему не було», – сказав на брифінгу А. Єрмак, який до цього був помічником В. Зеленського і, зокрема, контактував з представниками влади у РФ

(Deutsche Welle. – Bonn. – 12.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XeOL>).

ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

АЗЕРБАЙДЖАН

Вибори в Азербайджані затьмарені порушеннями, вважають міжнародні спостерігачі

Міжнародні спостерігачі заявили, що парламентські вибори в Азербайджані були затьмарені численними процедурними порушеннями, що викликало серйозні сумніви в тому, наскільки вони були вільними або справедливими. Перші результати дострокових парламентських виборів показали, що правляча партія Азербайджану лідирує в голосуванні, яку президент **І. Алієв** закликав консолідувати владу і прискорити економічні реформи. Але міжнародні спостерігачі поставили під сумнів чесність виборів. Спостерігачі сказали, що те, що вони називали обмежувальним законодавством і загальною політичною обстановкою, перешкоджало справжній конкуренції. «У день виборів голосування було оцінене негативно на 7 % виборчих дільниць, що є статистично високим показником і свідчить про серйозні процедурні недоліки», – йдеться в заяві

(Reuters. – London. – 10.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-azerbaijan-election/azerbaijan-election-marred-by-violations-say-international-observers-idUKKBN204198>).

БОЛІВІЯ

Е. Моралес: виділення коштів на ядерний центр у Болівії не потребувало схвалення парламенту

Претензії тимчасової влади Болівії до проекту будівництва Центру ядерних досліджень і технологій (ЦЯІТ) в Ель-Альто не обґрунтовані тому, що виділення коштів на проект не потребувало схвалення парламенту. Про це заявив екс-президент країни **Е. Моралес**. «Вони призупинили роботи над великими проектами, фінансування яких було закладено в бюджет, як, наприклад, ЦЯІТ, інвестиції на який були з Головного казначейства країни, і тому не вимагали схвалення Багатонаціональної законодавчої асамблеї [парламенту]», – написав він у Twitter

(Trend. – Баку. – 16.02.2020. – <https://www.trend.az/world/other/3192759.html>).

ВЕНЕСУЕЛА

Н. Мадуро заявив, що незабаром Н. Гуайдо відправиться у в'язницю

Президент Венесуели **Н. Мадуро** заявив, що незабаром спікер парламенту та лідер опозиції **Х. Гуайдо** відправиться у в'язницю за ті злочини, які він скоїв проти країни. Відповідну заяву він зробив під час прес-конференції в Каракасі. «У той день, коли судді республіки видадуть ордер на затримання Х. Гуайдо за всі злочини, які він скоїв, у цей день він потрапить до в'язниці. Цей день ще не настав, але він прийде», – заявив Н. Мадуро, чий виступ транслиювався державним телебаченням (*Trend. – Баку. – 15.02.2020. – <https://www.trend.az/world/other/3192103.html>*).

ПОЛЬЩА

П. Мюллер: президенту Анджею Дуді пощастило, що він п'ять років вдало керував разом з ПіС

«Дякуючи тому, що в доброму симбіозі “Право та справедливість” мала можливість керувати разом з президентом, йому вдалося провести багато хороших реформ для поляків», – сказав депутат ПіС та представник уряду П. Мюллер. Він не погодився з думкою, що політичний табір «Право та справедливість» не пов'язаний з демократією. «У такому випадку хто отримав найбільшу підтримку в історії Співдружності на виборах у сейм? «Право та справедливість», – сказав він. – “Право та справедливість” отримала історично високий мандат минулої осені». На зауваження, що «**Анджею Дуді** в цій кампанії пощастило», речник уряду відповів: «Президенту Анджею Дуді, перш за все, пощастило, що йому останні п'ять років вдалося правити разом із партією “Право та справедливість” та вдало провести реформи»

(*Rzeczpospolita. – Warsaw. – 20.02.2020. – <https://www.rp.pl/Wybory-prezydenckie-2020/200229990-Mueller-Prezydent-Duda-ma-szczescie-ze-piec-lat-udalo-sie-rzadzic-wspolnie-z-PiS.html>*).

САЛЬВАДОР

Парламент Сальвадору засудив «спробу державного перевороту»

Законодавці Сальвадору звинуватили президента **Н. Букеле** в організації

«спроби державного перевороту» після того, як він увійшов до законодавчих зборів у супроводі озброєної поліції і солдатів. Інцидент викликав протест серед опозиційних законодавців і правозахисних груп. Сам Н. Букела відкинув критику, сказавши, що «якби я був диктатором, я взяв би все під свій контроль». Протистояння між виконавчою і законодавчою владою триває. Н. Букеле балотувався на пост президента, обіцяючи знизити шокуючу кількість вбивств у Сальвадорі, одну з найвищих у світі. Відтоді як Н. Букеле прийшов до влади у червні минулого року, він зробив одним із своїх головних пріоритетних завдань напади на могутні злочинні угруповання Сальвадору, які стоять за більшістю насильств. Він стверджує, що поліція і збройні сили повинні бути краще оснащені, щоб мати шанс протистояти бандам. Н. Букеле хоче, щоб законодавчі збори затвердили кредит Центральноамериканського банку економічної інтеграції в розмірі 109 млн дол. для фінансування третьої фази його плану забезпечення безпеки. Законодавці, які в цілому підтримали план, заявили, що хотіли б отримати більш детальну інформацію про те, як будуть витрачені гроші. Затримка викликала гнівну реакцію Н. Букеле, який назвав законодавців «хорошими для нічого» і сказав, що деякі з них перебувають «у кишнях» банд

(BBC. – London. – 11.02.2020. – <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-51458947>).

Президент Сальвадору поставив ультиматум Конгресу, щоб затвердити кредит на боротьбу з бандами

Сили поліції і військовослужбовці Сальвадору увійшли в будівлю парламенту. Вони вимагали схвалити позику 109 млн дол. для закупівлі озброєння, яку запропонував президент країни. Президент Сальвадору **Н. Букеле** дав парламенту сім днів на розгляд його ініціативи, проте опозиція в результаті відмовилася розглядати її на вихідних. Так в парламенті не зібрався кворум для затвердження позики. Після цього на заклик Н. Букеле на вулиці столиці – Сан Сальвадора – вийшли близько 50 тис. проурядових протестувальників. Опозиція звинуватила президента в залякуванні і тиску на них, а також у посиленні авторитаризму в країні. Н. Букеле, у

свою чергу, звернувся до демонстрантів з проханням знову вийти на вулиці, якщо протягом тижня парламентарі не розглянуть затвердження позики

(El Mundo. – Madrid. – 10.02.2020. –

*<https://www.elmundo.es/internacional/2020/02/09/5e4088f3fdddffb11b8b4646.html>).
США*

США

Після імпічменту М. МакКоннел перетворив сенат у епоху Д. Трампа

Задовго до того, як імпічмент Д. Трампа було розпочато в сенаті, у лідера більшості М. МакКоннелла була одна порада для президента: зосередитися на палаті представників. Лідер республіканців закликав президента не звертати уваги на норавливих сенаторів Республіканської партії, таких, як М. Ромні, які були «стурбовані» діями Д. Трампа щодо України, щоб розпалити упереджені пристрасті в палаті. Головною стратегією лідера Республіканської партії було створення якомога більш туманного імпічменту, занадто поляризованого, щоб забезпечити виправдання республіканців у сенаті. «Із самого початку він розумів, що це перекручена політика», – сказав Д. Трамп, відзначивши М. МакКоннелла. Його підхід відображає часи епохи Д. Трампа і ще й формує їх. Навіть до того, як сенатори дали клятву підтримувати «неупереджену справедливість», усе було майже закінчено. Сенату не вистачило майже двох третин голосів, необхідних для засудження президента. М. МакКоннел оголосив, що «він не об'єктивний присяжний, а тісно співпрацює з Білим домом, і лише деякі відхиляються від його плану якнайшвидшого виправдання президента Д. Трампа»

(The Associated Press. – New York. – 07.02.2020. –

*<https://apnews.com/1f2816e8800ec4d85a06d0f233d5f59e>).

Д. Трамп розхвалив досягнення своєї Адміністрації

Президент Сполучених Штатів Д. Трамп виступив перед Конгресом зі щорічним посланням «Про стан країни». Під час виступу він високо оцінив діяльність власної Адміністрації. За його словами, у США зафіксовано найнижчий за останні десятиліття рівень безробіття і створено близько семи мільйонів робочих місць. Крім

того, заявив Д. Трамп, «доходи населення ростуть, а бідність, злочинність та рівень смертності від наркотиків, навпаки, знижуються, а США знову користуються міжнародною повагою і відновлюють своє лідерство у світі»

(Deutsche Welle. – Bonn. – 05.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XHaQ>).

ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА

БОЛГАРІЯ

Президент Болгарії критикує уряд, заявляючи, що він загрожує нації

Президент Болгарії звинуватив правоцентристський уряд у тому, що він ставить під загрозу виживання держави через його нездатність боротися з повсюдною корупцією. У різкому зверненні до нації президент **Р. Радев** сказав, що він «висловлює недовіру» уряду, який є символічним актом, демонструючи невдоволення керівництвом прем'єр-міністра Б. Борисова. Президент у Болгарії є в основному церемоніальним гравцем у політиці. Він може накладати вето на закон, але парламент може скасувати вето з другої спроби. Однак він може спробувати сформувавши громадську думку і призначити деяких ключових чиновників. «Цей уряд і адміністрація ведуть до розпаду держави і позбавляють нас нашого майбутнього як нації», – сказав у своєму зверненні колишній командувач ВПС Р. Радев. «Сьогодні ми спостерігаємо гостру кризу в управлінні на всіх рівнях, відсутність волі до реформ і боротьби з корупцією», – констатував президент Болгарії

(Reuters. – London. – 04.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-bulgaria-politics/bulgarian-president-raps-government-over-graft-says-it-endangers-nation-idUKKBN1ZY1T9>).

ЛІВАН

Президент Лівану звернувся до Кабміну розпочати розробку бюджету на 2021 рік

«Президент Лівану **М. Аун** попросив міністрів розпочати роботу над державним бюджетом на 2021 р.», – заявив міністр інформації після того, як новий Кабінет міністрів зібрався вперше в президентському палаці. Ліван, який є державою з великою заборгованістю, стикається з фінансовою кризою і повинен швидко вирішити, чи потрібно погашати боргові зобов'язання в іноземній валюті за графіком,

включаючи єврооблігації в розмірі 1,2 млрд дол., що підлягають погашенню до 9 березня цього року

(Reuters. – London. – 13.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/us-lebanon-crisis-budget/lebanons-president-asks-cabinet-to-start-drafting-2021-budget-idUKKBN2071MX>).

ПОЛЬЩА

Чому президент Анджей Дуда не нагородив 65 осіб?

Міністр фінансів Польщі хотів, щоб президент Анджей Дуда нагородив 268 працівників Національної казначейської адміністрації медаллю за довгострокову службу за 2019 р. Президент без пояснень чи обґрунтування відхилив понад 1/3 заявок. Більшість кандидатів із казначейських адміністрацій у Жешуві, Варшаві, Любліні та Зеленій Гурі отримали негативне рішення. У Гданську та Ольштині – нагороди отримали всі. Медаль за тривалу службу – це нагорода за зразкове, надзвичайно сумлінне виконання обов’язків, вона не передбачає ніяких пілґ, але це честь працівника і визнання, тим більше, що надає їх на прохання міністра сам президент. Відбір осіб, що претендують на отримання медалі, дуже суворий, наприклад, з 9000 чиновників, які подали заявку до палати податкової адміністрації у Варшаві, було обрано лише 34 людини (президент присудив медалі лише 17 з них), з майже 4500 працівників Вроцлавської МСБ – 19, з яких лише 12 отримали медалі. Справа викликала велику суперечку серед чиновників. Цих людей виставили на ганьбу, вважає автор, бо якщо медаль не була вручена, а заявка була, вони, очевидно, не були достойні – «ось як сприймається рішення президента»

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 10.02.2020. – <https://www.rp.pl/Polityka/302099963-Dlaczego-prezydent-Duda-nie-odznaczy-65-osob.html>).

РУМУНІЯ

Президент Румунії просить прем’єр-міністра Л. Орбана сформувати уряд

Президент Румунії попросив відставного прем’єр-міністра Л. Орбана сформувати новий уряд навколо ліберальної партії прем’єр-міністра, просунувшись на крок до дострокових парламентських виборів, на яких Л. Орбан, як очікується, переможе. «Як я вже неодноразово говорив, дострокові вибори – це правильний

вибір. Я вирішив попросити Л. Орбана створити новий кабінет», – сказав **К. Йоганніс** журналістам після консультацій з парламентськими політичними фракціями (*Reuters. – London. – 06.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/romania-government-president/romania-president-asks-outgoing-pm-orban-to-form-government-idUKS0N28M00U>*).

Президент Румунії висунув в. о. міністра фінансів кандидатом у прем'єри

Президент Румунії **К. Йоганніс** висунув кандидатуру тимчасово в. о. міністра фінансів Ф. Кицу на посаду прем'єр-міністра країни. Згідно зі зробленою заявою К. Йоганніса, Ф. Кицу протягом наступних десяти днів має сформувати перехідний уряд, який, як планується, працюватиме до проведення намічених на листопад цього року парламентських виборів. Після цього перехідний кабінет має бути затверджений румунським парламентом. «Я хочу швидко вивести ситуацію з нинішнього глухого кута, мій кандидат на пост прем'єр-міністра – міністр фінансів. Сподіваюся, що він скоро представить склад уряду спільно з програмою дій кабінету міністрів та подасть її на розгляд законодавцям», – сказав К. Йоганніс (*Deutsche Welle. – Bonn. – 26.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3YUDJ>*).

СЛОВЕНІЯ

Президент Словенії шукає нового прем'єр-міністра

Президент Словенії **Б. Пахор** проведе переговори з політичними партіями, щоб спробувати сформувати новий уряд після відставки лівоцентристського прем'єр-міністра М. Шарця в січні. М. Шарець, уряд якого посідав лише 43 місце в парламенті з 90, подав у відставку, заявивши, що не має достатньої підтримки для забезпечення виконання важливих законів. Б. Пахор має до 28 лютого висунути кандидата на посаду нового прем'єр-міністра або сказати парламенту, що його не висуватиме ніхто, і в цьому випадку у членів парламенту є 16 днів, щоб висувати своїх кандидатів. Якщо ніхто не буде висунутий або не отримає підтримку більшості, Б. Пахору доведеться призначити нові вибори. Основними завданнями нового уряду буде вдосконалення неефективної національної системи охорони здоров'я, зменшення «тиску» людей похилого віку на бюджет та головування в Європейському

Союзі у другій половині 2021 р.

(Reuters. – London. – 14.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-slovenia-government/slovenian-president-pursues-quest-to-find-new-prime-minister-idUKKBN2081ZU>).

США

Д. Трамп змусив звільнитися чиновника Пентагона, який сертифікував допомогу Україні

Президент США **Д. Трамп** після закінчення справи про його імпічмент продовжує добиватися звільнення чиновників, яких вважає нелояльними. Він прокоментував відставку заступника глави Пентагона з політичних питань Дж. Руда, який минулого року підтвердив, що Україна провела антикорупційні реформи для отримання військової допомоги від США. «Я хотів би подякувати Дж. Руду за його службу нашій країні та побажати йому успіхів у його майбутніх починаннях!», – написав Д. Трамп у Twitter. Дж. Руд, у свою чергу, повідомив, що причиною його звільнення було саме рішення президента. «Як я зрозумів М. Еспера, це ви просили моєї відставки», – йдеться в його листі на ім'я Д. Трампа. У листі Конгресу 23 травня 2019 р. Дж. Руд зазначив, що Пентагон провів ретельну оцінку антикорупційних та інших реформ в Україні. Сертифікація з боку Дж. Руда була юридично необхідною для надання Україні військової допомоги. Як вказав він у листі Конгресу, вона базувалася на інформації, отриманій унаслідок «постійної взаємодії США з Україною», включно із зустрічами міністра оборони США з його українським колегою

(Deutsche Welle.. – Bonn. – 19.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3Y1Bt>).

ТУНІС

Президент Тунісу проведе дострокове голосування, якщо уряд не отримає вотуму довіри

Президент Тунісу **К. Саїд** заявив, що розпустить парламент і закликає до дострокових виборів, якщо новий уряд не виграє голосування щодо довіри в парламенті на тлі того, що він назвав найгіршою політичною кризою з моменту незалежності 1956 р. Призначений прем'єр-міністр Е. Фахфак запропонував скласти

новий уряд, а потім заявив, що переговори ще триватимуть після того, як помірна ісламістська партія Еннада, найбільша в парламенті, відхилила склад його уряду. Але якщо найбільші партії, котрі протистоять його коаліції, не захоплені її складом, Е. Фахфах може боротися за здобуття сильної парламентської більшості, необхідної для будь-якої значної політичної програми для подолання важкої економічної кризи. «Я це кажу дуже чітко: якщо уряду не вдасться завоювати довіру парламенту, ми втратимо довіру людей», – зазначив К. Саїд

(Reuters. – London. – 17.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-tunisia-politics/tunisian-president-to-call-early-poll-if-government-loses-vote-of-confidence-idUKKBN20B1R3>).

ТУРКМЕНИСТАН

Президент Туркменістану висунув сина на посаду міністра промисловості

Президент Туркменістану **Г. Бердимухамедов** призначив свого сина Сердара міністром промисловості та будівництва. Його підвищення проходить менше ніж через рік після того, як 38-річний С. Бердимухамедов зайняв посаду губернатора провінції. Його швидке підвищення спонукає говорити про те, що 62-річний самодержавний президент готує його як наступника. На своїй новій роботі, як і на попередній, С. Бердимухамедов, ймовірно, контролюватиме амбітний проект будівництва нової столиці з нуля для центральної провінції Ахал, яку він очолював. Президент Г. Бердимухамедов підписав указ про виділення 1,47 млрд дол. на імпорт будівельних матеріалів, обладнання, необхідних для нового міста, що є незвичним кроком у зв'язку з великим дефіцитом валюти

(Reuters. – London. – 08.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-turkmenistan-president-son/turkmen-president-promotes-son-to-role-of-industry-minister-idUKKBN2020AK>).

УКРАЇНА

В. Зеленський запевнив рідних загиблих на Майдані, що винні будуть покарані

Президент України **В. Зеленський** у шості роковини розстрілу учасників Революції гідності в центрі Києва зустрівся з родичами загиблих. Він запевнив їх, що розслідування «справ Майдану» триває, і винних у злочинах буде покарано. «Я, як

президент, і влада – ми робимо все, щоб нічого не було втрачено, жодна деталь цієї справи. І попри те, як ішло слідство останні шість років, ми не лише цілком вас підтримуватимемо, а й повністю завершимо цю справу. Це – наше головне завдання», – заявив В. Зеленський. Він додав, що для нього особисто – це одна з пріоритетних справ. «Ми робили все, щоб навіть після перезавантаження Генеральної Прокуратури і керівництва Державного бюро розслідувань ми не втратили деталей цієї справи і продовжили розслідування», – зазначив В. Зеленський. Родичі загиблих покаржилися на те, що вже шість років чекають на результати розслідування та покарання всіх винних. У відповідь Генеральний прокурор Р. Рябошапка зазначив, що слідство триває, і багато винних у злочинах уже відповідають за скоєне. «Тільки у справах Майдану засуджено 44 людини. Це ті, стосовно яких є остаточне рішення суду, що набрало чинності. Це ті, хто вже несе покарання. Серед тих, кого ми зараз притягаємо, – це 450 осіб. Це ті, кого підозрює прокуратура і слідство у вчиненні злочинів», – розповів Р. Рябошапка. У свою чергу т. в. о. директора Державного бюро розслідувань (ДБР) І. Венедіктова нагадала, що у січні прокурори, які курирували «справи Майдану», були переведені з Офісу Генерального прокурора до ДБР (*Deutsche Welle. – Bonn. – 20.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3Y4aE>*).

ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА

ПОЛЬЩА

Президент Анджей Дуда підписав т. зв. репресивний акт суддів

Президент Польщі **Анджей Дуда** вирішив підписати акт про запровадження санкцій проти суддів, що критикують зміни у здійсненні правосуддя. Це сталося через кілька днів після візиту до Варшави заступника голови Європейської комісії В. Юрової та незабаром після першого засідання «Форуму верховенства права» у Польській академії наук, під час якого була поширена критика положень, прийнятих сеймом. Повідомив про рішення глави держави його речник Б. Спичальський. Проект піддався критиці з боку Венеціанської комісії. Раніше у Варшаві юридичні кола протестували проти нових правил, організувавши навіть марш «Тисяча ніг». У грудні, коли законопроект проходив у сеймі, Європейська комісія звернулася із закликом

утриматися від подальшої роботи над законопроектом. За попередньою думкою Європейської комісії, поправка «порушує верховенство закону і суперечить цінностям Союзу». «Польща сьогодні зробила потужний крок на шляху до законного Polexit», – заявив у Twitter омбудсмен Польщі А. Боднар. «Я говорив про це під час дебатів у сеймі та сенаті. Я повторюю те саме, після підписання законопроекту про суд. Це сумний день для Польщі, ЄС, верховенства права та правової безпеки громадян», – додав омбудсмен

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 04.02.2020. – <https://www.rp.pl/Sedziowie-i-sady/200209748-Prezydent-Duda-podpisal-tzw-ustawe-represyjna-dot-sadow.html>).

Президент Польщі підписав суперечливий закон про покарання суддів

Президент Польщі **Анджей Дуда** підписав закон, що передбачає покарання суддів, які ставлять під сумнів законність судових рішень та кадрові призначення. Закон набуде чинності за 14 днів після публікації. Сейм Польщі ухвалив суперечливий законопроект, який розкритикувала Європейська комісія. Правляча партія «Право і справедливість» (ПіС) трохи пом'якшила свої вимоги, вилучивши із законопроекту норму, яка зобов'язувала суддів розкривати свої справжні імена у соціальних мережах, у яких вони представлені під псевдонімами. У ПіС запевняють, що новий закон допоможе уникнути хаосу в правовій системі. Європейська комісія неодноразово критикувала уряд Польщі за цю ініціативу. Також відкликати законопроект закликала Венеціанська комісія. Критикують його і в самій Польщі. Раніше Верховний суд країни у своєму висновку припустив, що в разі ухвалення цього законопроекту Польщі, ймовірно, доведеться вийти з ЄС. Несумісність законопроекту із законодавством ЄС також була підкреслена юридичним бюро сейму. У Польщі відбулися багатотисячні протести проти цієї реформи

(Deutsche Welle. – Bonn. – 04.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XGng>).

ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

БРАЗИЛІЯ

Ж. Болсонару подасть законопроект про зміну податку на пальне ІКМС

Президент Бразилії надіслав законопроект до Конгресу про зміну державного податку на бензин і дизельне паливо. **Ж. Болсонару** вважає, що нещодавні зниження цін на нафтопереробних заводах Petrobras не відбилися на насосах. ІКМС – це податок з продажу та послуг і він поширюється на рух товарів, транспорт, послуги зв'язку та інші поставки. «Ми вже три рази знизили ціни на бензин і дизельне паливо на нафтопереробних заводах, але ціни на АЗС не знизилися. Чому? Тому що губернатори стягують у середньому 30 % ІКМС від середньої ціни на насос і коригують це лише кожні 15 днів, завдаючи шкоди споживачеві», – зазначив Ж. Болсонару. «То що ж може зробити президент, щоб знизити ціни на дизель / бензин для споживачів? Змінити законодавство за допомогою додаткового законопроекту, щоб ІКМС була фіксованою сумою за літр, а не встановлена відповідно до середнього рівня АЗС. Президент подасть пропозицію до законодавчого органу та боротиметься за його затвердження», – заявив Ж. Болсонару в Twitter

(Reuters. – London. – 03.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/brazil-fuelprices-tax/brazils-bolsonaro-to-submit-bill-changing-states-icms-fuel-tax-idUKL1N2A308L>).

ЗІМБАБВЕ

Центральний банк Зімбабве залишив ставки незмінними, посиляючись на інфляцію

Центральний банк Зімбабве залишив свою базову відсоткову ставку в розмірі 35 %, посиляючись на помірну інфляцію, оскільки він хоче друкувати більше місцевої валюти та обмежувати використання іноземних валют. Зімбабве переживає свою найгіршу економічну кризу за десятиліття, коли ціни на основні товари зростають, також зростає дефіцит ліків, палива та електроенергії. Надії на швидке відновлення при президенті **Е. Мнангагві** згасають. Посилення бідності порушує крихкий спокій, що панував з моменту перевороту 2017 р., який скинув давнього правителя **Р. Мугабе**. Після призупинення публікації щорічних даних щодо інфляції, яку економічні аналітики оцінили в 525 % у грудні, влада відновить надання цифр наступного місяця. Голова Центрального банку наголосив: «Наше завдання –

стабілізувати інфляцію та стабілізувати обмінний курс. Ми очікуємо, що інфляція продовжить знижуватися до кінця року»

(Reuters. – London. – 10.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/zimbabwe-cenbank/update-2-zimbabwe-central-bank-leaves-rates-unchanged-bullish-on-inflation-idUKL8N2AH1JC>).

СОМАЛІ

Президент Сомалі підписав новий законопроект про нафту

Президент Сомалі **М. Мохамед Абдуллагі** підписав важливий закон про нафтопродукти, щоб допомогти відкрити новий прикордонний ринок. Верхня палата парламенту Сомалі у січні затвердила закон про нафтопродукти, спрямований на створення регуляторної бази, яка допоможе залучити інвестиції в розвідку найбільших нафтових компаній. «Закон про нафту демонструє спроможність сомалійського народу об'єднатися в історичних зусиллях для спільної роботи задля створення справедливої, процвітаючої та мирної нації», – заявив А. Мохамед Абдуллагі в заяві. Новий закон встановлює розподіл доходу між центральним урядом та державами, а також правову базу для галузі, для якої країна сподівається створити робочі місця та інвестиції

(Reuters. – London. – 08.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/somalia-oil/somalia-president-signs-new-petroleum-bill-into-law-idUKL8N2A80BF>).

США

Твіти Д. Трампа змінили напрям для сховища відходів штату Невада

Президент США **Д. Трамп**, схоже, змінив свою позицію щодо пропозиції створити національний відвал ядерних відходів на горі Юкка в штаті Невада після того, як його адміністрація протягом декількох років намагалася відродити проект, який завершився протистоянням. «Невада, я чую вас на горі Юкка, і моя адміністрація поважатиме вас!», – написав Д. Трамп у твіті. «Конгрес та попередні адміністрації не знайшли довготривалих рішень – моя Адміністрація прагне вивчити інноваційні підходи – я впевнений, що ми зможемо це зробити!», – наголосив президент. А. Лаксальт, керівник республіканської виборчої кампанії Д. Трампа в штаті Невада, вважає, що президент висловлює підтримку опонентам проекту, який уперше було

запропоновано у 1980-х роках для захоронення 77000 т (70 000 метричних тонн) найбільш високорадіоактивних відходів ядерного палива країни в тунелях під древнім вулканічним хребтом на північний захід від Лас-Вегаса. Чинovníки адміністрації Д. Трампа та делегація Конгресу штату Невада не одразу мали детальні відомості про нову позицію президента

(The Associated Press. – New York. – 07.02.2020. – <https://apnews.com/905c41b6b84d0fa4a7d36554e4a7b928>).

Д. Трамп представив проект держбюджету США

Адміністрація президента США Д. Трампа оприлюднила проект державного бюджету країни на 2021 фінансовий рік, який передбачає витрати на рівні 4,8 трлн дол. (приблизно 4,4 трлн євро). При цьому Д. Трамп хоче витратити 740,5 млрд дол. на оборону. Зокрема, на 20 % (або на 3,2 млрд дол.) більше коштів має бути виділено на модернізацію ядерного арсеналу США. На побудову муру на кордоні з Мексикою – що було однією з головних передвиборчих обіцянок Д. Трампа – закладено приблизно 2 млрд дол. Водночас планується скорочення видатків на природоохоронну діяльність. Управління з охорони довкілля США має отримати на майже 27 % менше коштів, ніж роком раніше. Також Д. Трамп має намір заощадити на соціальних програмах, зокрема, на будівництві житла, а також на міжнародній допомозі. Видатки на допомогу іншим країнам має бути скорочено на 21 % – з 55,7 млрд дол. до 44,1 млрд дол. Утім, допомогу Україні США зменшувати не планують. Також президент США заклав у бюджет 763,8 млн дол. на допомогу країнам Європи та Центральної Азії з метою протидії впливу Росії. Ці кошти спрямовуватимуться на підтримку зусиль цих країн з припинення використання російського військового обладнання, а також на скорочення економічної залежності від РФ та протидію російській дезінформації та пропаганді

(Deutsche Welle. – Bonn. – 11.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XZtg>).

АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

ГРУЗІЯ

Грузинська опозиція планує відновити пікетування парламенту

Опозиція планує відновити пікетування парламенту Грузії. Про це заявив глава фракції «Національний рух» Р. Гоцирідзе. Він не виключив і пікетування будівель адміністрації уряду, і президента **С. Зурабішвілі**. «Якщо влада не виконає обіцянку, протест триватиме доти, доки “Грузинська мрія” не розвалиться. Або ми переходимо на пропорційну виборчу систему, або “Грузинська мрія” не встоїть перед внутрішнім і зовнішнім тиском», – заявив Р. Гоцирідзе. Наразі відкривається весняна сесія парламенту. Через оголошений раніше бойкот опозиція в засіданнях участі не візьме. Партія «Національний рух», разом з іншими опозиційними партіями та міжнародними партнерами Грузії, вимагає здійснити в країні виборчу реформу (*Ехо Кавказа. – Вашингтон. – 03.02.2020. – <https://www.ekhokavkaza.com/a/30413961.html>*).

РОСІЯ

В. Путін: Російська опозиція спровокувала насильство поліції

Президент Росії **В. Путін** вважає, що опозиція спровокувала насильство поліції під час масових акцій протесту в Москві минулого літа з єдиною метою – показати, «які вони герої, і що вони з такою ж ревністю захищатимуть інтереси громадян, якщо потраплять до влади.» В інтерв'ю державному інформаційному агентству ТАСС, уривок якого було оприлюднено, В. Путін заявив, що протестувальники заблокували рух, щоб «спровокувати силовиків на розмахування дубинками». Серія акцій протесту в Москві цього літа була викликана відмовою влади зареєструвати десяток опозиційних та незалежних кандидатів на виборах до міської ради. Було залучено до 60 тис. людей, що є найбільшим проявом невдоволення правлінням В. Путіна за сім років. Кілька несанкціонованих мітингів були жорстко розігнані ОМОН, при цьому багато протестуючих отримали тілесні ушкодження. Понад тисячу людей було затримано, а проти 19 молодих чоловіків пізніше було порушено кримінальну справу (*The Associated Press. – New York. – 26.02.2020. – <https://apnews.com/9eb187c675722851785e794ebd4f1f9f>*).

УКРАЇНА

Під Офісом Президента В. Зеленського чоловік підпалив себе, його

госпіталізовано

У Києві, біля Офісу Президента, під час проведення акцій протестів медиків і жителів однієї з громад, чоловік намагався вчинити акт самоспалення. На відео з акції, розміщеному в соцмережах, видно, що чоловік був охоплений полум'ям і люди, які перебували поруч, погасили вогонь підручними засобами, зокрема одягом і прапорами, які вони принесли з собою на акції. Чоловік залишився живим, але отримав опіки. Згодом чоловік, який представився О. Бурлаковим із Сумської області, розповів, що не має стосунку до акцій протесту, які відбуваються, а зробив це для того, щоб привернути увагу до своєї проблеми. За його словами, він уже не перший день приходить до ОПУ і намагається вирішити проблеми із земельним питанням, але влада його не чує. Зокрема, за його словами, чиновники не дозволили йому розпаювати землю. «Немає закону. У них закон – гроші. Я неодноразово звертався до правоохоронців, і куди я тільки не звертався. Я не бачу виходу і тому я так вчинив», – пояснив чоловік свій вчинок

(Deutsche Welle. – Bonn. – 26.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3YSbs>).

В. Зеленський обіцяє покарання підбурювачам протестів через евакуацію

Президент України **В. Зеленський** пообіцяв, що замовники та організатори, винні у нагнітанні ситуації навколо евакуації з китайського Уханя, понесуть покарання, але закликав не таврувати жителів окремих регіонів країни. Про це В. Зеленський заявив у відеозверненні, розміщеному на його сторінці у соціальній мережі Facebook. «Я розумію, що у певної частини місцевих жителів виникло занепокоєння. Ми знаємо, що дехто свідомо і спеціально сіяв серед людей паніку, а потім підбурював до цього дикунства. Замовники й організатори цього понесуть відповідальність», – наголосив Президент. За його словами, не тільки правоохоронні органи, а й саме суспільство почало детально розбиратися в ситуації, що склалася. «Усі фото і телекамери зафіксували обличчя багатьох людей, які організовували масові безпорядки. Це – відомі світові “вірусологи” в спортивних костюмах. Раніше вони вже були помічені як поважні аграрії, що виступають проти ринку землі», –

зауважив глава держави. Також В. Зеленський прокоментував спів гімну в лікарні на Львівщині, куди не повезли евакуйованих з Уханя. «Я впевнений, що байдужість не має географічної ознаки. І більшість людей на Львівщині та Тернопільщині були готові допомагати та прийняти в себе евакуйованих українців. А тому поведінка окремих лікарів і жителів не може стати приводом таврувати весь регіон і роз'єднувати Україну», – наголосив Президент
(Deutsche Welle. – Bonn. – 21.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3YAJG>).

В. Зеленський побачив політичну підтримку протестів проти евакуації українців

Президент України **В. Зеленський** заявив, що акції проти евакуації українських громадян з китайського міста Ухань мали політичну підтримку. Через це, зокрема не вдалося привезти евакуйованих для обсервації в Тернопільську область, де були найкращі умови, пояснив глава української держави журналістам. «Ви знаєте, що було підготовлено чотири місця, одні з найкращих умов дійсно були на Тернопільщині. Ви знаєте, що там відбувалося. (...) На жаль, назвати це людськими вчинками я не можу. Не хочу підбирати інші слова. На жаль, так буває», – наголосив Президент. На його думку, ці події сталися «не лише через людей». «Я думаю, що прості люди не мають до цього відношення. На жаль, у деяких місцях була політична підтримка цієї псевдоакції», – зазначив глава держави
(Deutsche Welle. – Bonn. – 21.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3Y8bL>).

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

МАЛІ

Президент Малі прагне діалогу з повстанцями-джихадистами

Президент Малі **І. Б. Кейта** заявив, що влада готова розмовляти з групами джихадистів з надією припинити повстання, яке зробило окремі райони країни непідконтрольними і розпалило етнічне насильство. В останні місяці армія зазнала зростаючих втрат від рук бійців-ісламістів, які також посилили напади на солдатів та мирних жителів у сусідніх країнах Сахельського регіону, зокрема Буркіна-Фасо

(Reuters. – London. – 10.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-mali-security/mali-president-seeks-dialogue-with-jihadist-insurgents-idUKKBN2042EF>).

СИРІЯ

Війська Б. Асада захопили десятки населених пунктів у Ідлібі

Унаслідок артилерійських обстрілів та авіаударів урядових військ на півночі Сирії загинули щонайменше 19 цивільних, серед яких вісім дітей. Про це повідомив базований у Лондоні Сирійський моніторинговий центр за дотриманням прав людини. За їхніми даними, атаки зазнали міста Ідліб, а також Бінніш та Маарет-Місрін. Цілями ударів були в тому числі школи, зазначають спостерігачі. Крім того, Сирійський моніторинговий центр повідомив, що війська президента країни **Б. аль-Асада** за підтримки російської авіації відновили контроль над містом Кафранбель, що є для них символічною перемогою, оскільки це місто одним з перших повстало проти Дамаска. Загалом, за даними спостерігачів, протягом останніх двох діб урядові сирійські війська захопили також 18 інших сіл та міст поблизу Кафранбеля

(Deutsche Welle. – Bonn. – 25.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3YQKD>).

США

Д. Трамп зробив нетрадиційний вибір для нагляду за «глибоким станом»

Президент США **Д. Трамп** зробив нетрадиційний вибір для нагляду за американськими відомствами розвідки, призначивши незвичайно недипломатичного посла, з малим досвідом розвідки. Призначення Р. Гренелла, відвертого прибічника Д. Трампа, на посаду в. о. директора національної розвідки мало чим допомагає у зціленні зіпсованих відносин президента з розвідувальним співтовариством, яке він висміяв, як частину «глибокого стану» усталених бюрократів, які прагнуть підірвати його порядок денний. Але це призначення впливає з логіки адміністрації, яка цінує лояльність і має схильність до «діючих» секретарів Кабміну, яким не потрібно підтвердження сенату. Історія Р. Гренелла, посла США в Німеччині з квітня 2018 р., передусім пов'язана з політикою і ЗМІ. Йому не вистачає великого досвіду в галузі національної безпеки і військової справи як в. о. директора, якого він замінює, Ж. Магуайра, а також інших політиків, які обіймали цю посаду. «Такий досвід,

очевидно, необхідний відповідно до закону 2004 р., згідно з яким була створена посада для координації роботи 17 спецслужб США», – вважає автор публікації

(The Associated Press. – New York. – 21.02.2020. –

<https://apnews.com/b08c8aec116d2d19b8a3a47e4669b52c>).

Представники розвідки заявляють, що Росія активно підтримує кандидатуру Д. Трампа

Служби розвідки попередили законодавців про те, що Росія втручається у виборчу кампанію 2020 р., щоб допомогти президенту Д. Трампу переобратись. Про це повідомили три офіційні особи на брифінгу за закритими дверима. Попередження викликає питання про чесність президентської кампанії та про те, чи вживає адміністрація Д. Трампа належних заходів для боротьби з тим втручанням, яке США спостерігали у 2016 р. Чиновники попросили анонімності для обговорення чутливої теми розвідки. Вони сказали, що на брифінгу було зосереджено зусилля на бажанні Росії вплинути на вибори 2020 р. та ліквідації розбрату в американському електораті. Вищий чиновник адміністрації заявив, що ця новина розлютила Д. Трампа, який поскаржився, що демократи будуть використовувати цю інформацію проти нього. Під час свого президентства Д. Трамп відкинув оцінку розвідувальної спільноти щодо втручання у вибори Росії у 2016 р. як змову, щоб підірвати його перемогу. Через день після брифінгу Комітету з питань розвідки палати Д. Трамп розкритикував директора національної розвідки Дж. Магуара, а на цьому тижні він оголосив, що Д. Магуара буде замінено Р. Гренеллом, лояльним до президента

(The Associated Press. – New York. – 21.02.2020. –

<https://apnews.com/4912baca0c4cbc6cb7a3580f4f3c9b96>).

Д. Трамп дозволив армії США використовувати протипіхотні міни

Президент США Д. Трамп дозволив американським військовим використовувати протипіхотні міни – за умови, що вони можуть бути деактивовані чи знищені дистанційно. Про це йдеться у відповідній заяві адміністрації Д. Трампа.

«Міністерство оборони рішуче вважає, що обмеження, накладені на американські війська політикою адміністрації **Б. Обами**, можуть поставити їх у вкрай не вигідне становище під час конфлікту із нашими супротивниками», – зазначається в заяві Білого дому. У повідомленні також пояснюється, що Д. Трамп прагне зробити армію США сильнішою і «не бажає погоджуватися на такий ризик для наших військових». Тепер, зазначають у Білому домі, армія США матиме можливість використовувати протипіхотні міни по всьому світу «у виняткових обставинах»
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 01.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3X8HE>*).

Д. Трамп похвалився, що США мають такі ж супершвидкі ракети, як і Росія

«У нас є супершвидкі ракети, величезна кількість. Ми так і називаємо їх – супершвидкі. Вони в чотири, п'ять, шість і навіть в сім разів швидші, ніж звичайні ракети», – сказав **Д. Трамп** у Вашингтоні під час виступу перед губернаторами штатів. За словами Д. Трампа, такі ракети потрібні США, «тому що у Росії є щось подібне». Він вважає, що російська сторона змогла освоїти нові ракетні технології завдяки інформації, отриманої з планів колишньої американської адміністрації. «Можу розповісти вам, як вони отримали доступ. Вони отримали їх, можливо, з планів адміністрації **Барака Обами**», – сказав президент США. Д. Трамп і додав, що тоді США не займалися втіленням таких планів у життя. «І це дуже погано», – наголосив він. За його словами, не тільки Росія, але і Китай веде роботу у сфері розробки надшвидких ракет

(*Deutsche Welle. – Bonn. – 10.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XZY1>*).

Д. Трамп анонсував значне скорочення військового контингенту в Афганістані

Президент США **Д. Трамп**, з огляду на домовленість з радикальним ісламістським рухом «Талібан» щодо зниження рівня насильства в Афганістані, заявив про намір скоротити американський контингент там до 8600 солдатів. Про це

Д. Трамп заявив під час візиту до індійської столиці Нью-Делі. За його словами, «після 19 років» він би «залюбки повернув наших молодих людей додому». Водночас очільник Білого дому наголосив, що, у разі, якщо «щось станеться» після виведення американських військ, США завдадуть «жорсткого удару». Крім того, він додав, що США і надалі планують тримати регіон у полі зору та «завжди» матимуть там свої спецслужби. Як зазначається, Д. Трамп уже висловлював такі наміри під час відвідин американського контингенту в листопаді минулого року. Наразі в Афганістані розміщені від 12 до 13 тис. американських військовослужбовців
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 25.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3Y0wC>*).

УКРАЇНА

В Україні «одна з найгірших» ескалацій за останні роки

Один український солдат загинув, а п'ятеро інших були поранені в боях з проросійськими сепаратистами, яких глава держави звинуватив у бажанні «зірвати мирний процес». «Повстанці та [російські] окупанти організували цинічну провокацію в спробі зірвати мирний процес», – написав Президент України **В. Зеленський** у Фейсбук. «У нас є потужна армія, вона рішуче відповіла. Ситуація повністю під контролем нашої армії», – сказав він пізніше на прес-конференції. «Ця провокація не змінить нашої політики (...). Ми рішуче просуваємося до кінця війни, до миру», – наголосив глава держави

(*Le Monde. – Paris. – 18.02.2020. – https://www.lemonde.fr/international/article/2020/02/18/en-ukraine-l-une-des-pires-escalades-de-ces-dernieres-annees_6029985_3210.html*).

ФРАНЦІЯ

Німецько-французький танк майбутнього: Шанс чи міраж?

Після візиту президента Франції **Е. Макрона** до Польщі одними з найбільш коментованих питань були заяви про бажання приєднати Польщу до європейського резерву майбутньої програми MGCS. Журналіст у своїй публікації з'ясує, що це за програма. MGCS [Main Ground Combat System] – основна наземна бойова система – франко-німецька танкова програма нового покоління. У досить далекій перспективі її ціль – замінити Leopards 2 у Німеччині та танки Leclerc у Франції. Спільне

будівництво танків нового покоління було б відповіддю на зростаючі витрати на дослідження та зменшення очікуваних замовлень для окремих армій. Чим більше замовлення, тим менша вартість одиниці продукції і більший шанс на фінансовий успіх підприємства. Уряди обох країн справедливо визнали, що спільне замовлення 500–600 танків плюс можливий експорт буде вигіднішим, ніж конкуренція двом таким конструкціям, спочатку замовленим у відносно невеликій кількості. До MGCS існувала інша спільна програма KNDS – це новий танк і система непрямого вогню – відомо лише, що танк може вступити на службу приблизно у 2040 р. замість PzH 2000 та GCT 155

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 11.02.2020. – <https://www.rp.pl/RADAR-Przemysl-obronny/302109940-Niemiecko-francuski-czolg-przyszlosci-Szansa-czy-miraz.html>).

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

ПОЛЬЩА

Пенсії зростуть: президент Анджей Дуда підписав законопроект

Президент Польщі **Анджей Дуда** підписав поправку до закону про пенсії з Фонду соціального страхування. Підписаний акт передбачає збільшення розміру: найнижча пенсія за віком, пенсія з інвалідності, пенсія у зв'язку із втратою годувальника та соціальна пенсія – до 1200 злотих на місяць; найнижча пенсія через часткову нездатність працювати – до 900 злотих на місяць; допомога до виходу на пенсію становить до 1210,99 злотих на місяць. Закон передбачає, що у 2020 р. коригування, яке відбудуватиметься з 1 березня, буде складатися із збільшення розміру допомоги, на розмір, доступний 28 лютого 2020 р., індексу коригування, визначеного відповідно до Закону про пенсії з Фонду соціального страхування, за умови збільшення гарантованої суми не менше ніж на 70 злотих. У разі часткової пенсії з інвалідності та пенсії з інвалідності третьої групи сума коригування становитиме не менше 52,50 злотих. Однак у випадку часткової пенсії розмір валоризації становитиме не менше 35 злотих

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 14.02.2020. – <https://www.rp.pl/Praca-emerytury-renty/302149943-Emerytury-w-gore-Prezydent-Duda-podpisal-ustawe.html>).

УКРАЇНА

В. Зеленський хоче поборотися за молодь з окупованих територій

Президент України **В. Зеленський** провів нараду щодо забезпечення молоді, яка проживає на тимчасово окупованих територіях, можливостями отримання паспорта громадянина України та сприяння абітурієнтам у вступі до українських закладів вищої освіти. Під час наради В. Зеленський нагадав, що Російська Федерація масово видає свої паспорти людям на тимчасово окупованих українських територіях. На його думку, така ситуація є неприпустимою, й «Україна має боротися за своїх громадян». Тому В. Зеленський наголосив на потребі в розробці спеціальної програми, метою якої буде забезпечення молодих людей документами, що підтверджують громадянство України. «Ми повинні налагодити контакт із цивільними людьми, які перебувають на окупованих територіях і з тих чи інших причин не можуть жити на підконтрольній Україні території», – вважає В. Зеленський. Президент наголосив, що ці заходи мають мотивувати молодь до отримання української освіти та сприяти у влаштуванні подальшого життя на території, контрольованій Україною. У свою чергу, міністр внутрішніх справ України А. Аваков та його заступниця Т. Ковальчук запропонували спростити процедуру отримання жителями окупованих територій адміністративних послуг, зокрема одержання українського свідоцтва про народження дитини та паспортів. Учасники зустрічі погодилися до 1 березня напрацювати пропозиції та представити їх на наступній зустрічі

(Deutsche Welle. – Bonn. – 12.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3Xde4>).

РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

США

Д. Трамп використав глобальну релігійну свободу в політичній боротьбі

Коли президент **Д. Трамп** різко кинув виклик вірі своїх політичних опонентів, він звернув увагу на релігійну проблему, на яку він неодноразово робить ставку: глобальну свободу віросповідання. На наступний день після того, як Д. Трамп висловився на підтримку внутрішньої релігійної свободи у своєму зверненні до нації,

Державний департамент оприлюднив список 26 країн, які приєдналися до Міжнародного альянсу свободи віросповідання. Д. Трамп похвалив альянс у зауваженнях під час Національного молитовного сніданку, пообіцявши, що його адміністрація «стоїть за переслідуваних християн та релігійні меншини у всьому світі, як ніхто». Але піднесення президентом глобальної релігійної свободи відбувається в той час, як він політизує цю тему вдома – Д. Трамп стверджував минулого місяця, що він закінчив урядову «війну з релігією» – ставить питання про те, чи може давній двопартійний пріоритет залишатися таким на тлі гарячої політики виборчого року. Дійсно, релігійні прогресисти, які висловили протести зверненням Д. Трампа до його євангельської бази, поставили під сумнів увагу його адміністрації міжнародній релігійній свободі та звинуватили її у просуванні обмежувального визначення цього терміна

*(The Associated Press. – New York. – 07.02.2020. –
<https://apnews.com/86ab922fbce4c58c81fcf94536fcf8a8>).*

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

ЛАТВІЯ

Президент Латвії закликав урізати програми російською мовою на телеканалах

Президент Латвії **Е. Левітс** звернувся до комісії сейму з прав людини і суспільних справ з пропозицією переглянути закон про електронні ЗМІ. Президент закликав внести зміни в закон, щоб посилити в основному пропозиції телеканалів місцевих передач на офіційних мовах Європейського Союзу і Європейського економічного простору. Таким чином, суть пропозиції президента в істотному зниженні на телеканалах Латвії передач російською мовою. На думку президента, в законі повинні міститися вимоги до основних пакетів, які своїм абонентам надають розповсюджені телепрограм, у тому числі електронні ЗМІ, які ретранслюють телепрограми через кабельне телебачення. «Сильний інформаційний простір є важливим питанням демократії та держбезпеки Латвії. Законодавець повинен забезпечити, щоб жителям Латвії були доступні якісні і плюралістичні телевізійні

програми, які зміцнюють приналежність Латвії до європейського культурного простору і сприяють інтеграції її жителів у загальноєвропейський інформаційний простір», – підкреслив президент

(Литовський кур'єр. – Вільнюс. – 12.02.2020. – <https://www.kurier.lt/prezident-latvii-prizval-urezat-programu-na-russkom-yazyke-na-telekanalax/>).

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

УКРАЇНА

В. Зеленський про евакуацію з Уханя: вжито безпрецедентних заходів безпеки

Президент України **В. Зеленський** запевнив, що Україна вжила безпрецедентних заходів безпеки під час евакуації громадян України та інших держав з китайського міста Ухань. За словами В. Зеленського, мета вжитих заходів – гарантувати, що коронавірус не потрапить до України. «Заходи безпеки – безпрецедентні. Зробили все можливе й неможливе, щоб гарантувати: вірус в Україну не потрапить. Декількох громадян не пустили на борт в Ухані, оскільки в них була дещо підвищена температура. Усі, хто піднявся на борт, у задовільному стані», – написав В. Зеленський. «Вони здорові, але мають пройти карантин і обсервацію протягом 14 днів. Евакуйовані житимуть у закритому медичному центрі Національної гвардії у Нових Санжарах (селище в Полтавській області.). Центр буде повністю ізольований та переведений на суворий режим бактеріологічної безпеки», – додав Президент

(Deutsche Welle. – Bonn. – 20.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3Y2fo>).

В. Зеленський хоче залучити відомих лікарів для оцінки медичної реформи

Президент України **В. Зеленський** ініціює створення колегії за участю відомих лікарів країни, які до 1 березня проаналізують перебіг медичної реформи. Таку заяву В. Зеленський зробив у Борисполі, де він відвідав медичний заклад багатопрофільного лікування. «Учора ми поставили таке завдання: цього тижня зберемо колегію. Я хочу, щоб вони надали всі висновки щодо частини реформи, яка

була, і частини, яка буде. Щоб у нас, у лікарів і звичайних людей не було в майбутньому жодних сюрпризів», – зазначив В. Зеленський. За словами Президента, колегія має оперативно проаналізувати перебіг медичної реформи. «Це будуть дуже відомі лікарі, які просто хочуть побачити всю цю реформу, проаналізувати і сказати: туди ми йдемо всією країною або не туди, і що потрібно зробити, щоб у нас була нормальна зарплата, медицина і нормальні умови», – зазначив він. В. Зеленський наголосив, що фахівці мають поінформувати суспільство про результати реформи. «Я хочу, щоб цей аналіз був проведений до 1 березня, тому що з квітня розпочинається запуск другої частини медичної реформи», – резюмував Президент (*Deutsche Welle. – Bonn. – 19.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3Xzrw>*).

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

ЄВРОПА

БІЛОРУСЬ

О. Лукашенко: В. Путін запропонував Білорусі дешевшу нафту

Президент Білорусі **О. Лукашенко** заявив, що президент Росії запропонував йому порохувати, скільки втратить Білорусь через т. зв. податковий маневр, здійснений у Росії. «**В. Путін** сказав, що вони компенсують 300 мільйонів доларів», – зазначив О. Лукашенко, маючи на увазі минулорічні втрати білоруських НПЗ. «Що стосується нафти, то Росія готова зберегти рівень цін минулого року», – заявив він. «Це якимось чином може закінчити суперечку», – констатував президент Білорусі. Білорусько-російський конфлікт з приводу ціни на сировину триває вже понад рік (*Rzeczpospolita. – Warsaw. – 21.02.2020. – <https://www.rp.pl/Bialorus/302219942-PILNE-Lukaszenko-Putin-zaoferowal-Bialorusi-tansza-rope.html>*).

Білорусь тестує можливість маневру у відносинах з Росією

Після візиту в Україну і перед відльотом до Казахстану та Узбекистану Держсекретар США М. Помпео зробив зупинку в Мінську, яка не залишилася непоміченою Москвою. В рамках турне по ряду країн колишнього СРСР, яке покликане підкреслити прагнення Вашингтона захистити «суверенітет» розташованих

навколо Росії країн, він навмисно включив у нього Білорусь. Та вважається найближчим союзником Москви, але насправді є складним сусідом, який лавірує між Росією і Заходом. Війна в Україні переконала більшість білорусів, що краще зберегти стабільність диктатури. Проте президент зрозумів, що сталося в Криму і на Донбасі, і побоюється, що Росія може повторити цей сценарій у нього. З цим пов'язана дипломатична гра **О. Лукашенка**, який у минулому називав себе «останнім бастионом» перед Москвою, і сьогодні не соромиться критикувати її і йти на зближення з Брюсселем і Вашингтоном. Він також звільнив політв'язнів і пом'якшив умови роботи ЗМІ

(Le Monde. – Paris. – 03.02.2020. – https://www.lemonde.fr/international/article/2020/02/04/la-bielorussie-teste-ses-marges-de-man-uvre-vis-a-vis-de-la-russie_6028405_3210.html).

О. Лукашенко пообіцяв М. Помпео, що Білорусь не буде частиною іншої країни

Президент Білорусі **О. Лукашенко** пообіцяв Держсекретарю США М. Помпео, що Білорусь не увійде до складу іншої країни. «Пан Лукашенко сказав, що Білорусь суверенна й незалежна країна й не може бути частиною якоїсь іншої країни», – підкреслив Державний секретар США М. Помпео. На зустрічі з О. Лукашенком М. Помпео заявив, що США готові підтримувати незалежність Білорусі. Водночас Держсекретар відзначив, що Білорусь має «тривалу історію з Росією, але ми не говоримо про вибір між нами і ними». Він також зазначив, що США готові забезпечити Білорусь нафтою

(Deutsche Welle. – Bonn. – 01.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3X84r>).

ЕСТОНІЯ

Президент Естонії заявила, що Тартуський мирний договір діє

Президент Естонії **К. Кальюлайд** заявила, що Тартуський мирний договір з Радянською Росією продовжує діяти. Відповідно до договору, Радянська Росія відмовилась від будь-яких прав на Естонію та першою визнала де-юре Естонську Республіку. «Тартуський мирний договір був, є і залишиться свідомством про

народження естонської держави. Він діє», – сказала К. Кальюлайд, виступаючи з промовою з нагоди сторіччя Тартуського договору. Вона пояснила своє твердження тим, що Естонія «не добровільно приєдналася до СРСР». К. Кальюлайд вважає, що радянський період був «окупацією»

(Зеркало. – Баку. – 02.02.2020. – <https://zerkalo.az/prezident-estonii-zayavila-chto-tartuskij-mirnyj-dogovor-dejstvuet/>).

ПОЛЬЩА

Анджей Дуда: Росія – це агресор в Україні

Президент Польщі **Анджей Дуда** підкреслив, що Росія демонструє силу, порушуючи повітряний простір інших країн. «Тому не можна сказати, що це держава надійна, яка мирним шляхом реалізує свої інтереси. Ми є абсолютним прихильником дотримання міжнародного права тоді, як з боку Росії його чітко і послідовно порушують. Ми багато разів протестували проти цього, захищаючи Україну чи Грузію. Звичайно, Москві це не подобається», – наголосив президент Польщі. А. Дуда додав, що Росії також не до вподоби присутність військ НАТО в районі Вісли. «Вони, безперечно, зміцнюють нашу безпеку, і в умовах російської агресії проти України та країн Балтії ця присутність необхідна», – зазначив президент

(Polskie Radio. – Warsaw. – 24.02.2020. – <https://www.polskieradio.pl/398/7856/Artykul/2461134,96>).

РОСІЯ

Дмитро Козак: «Ліва рука» В. Путіна в Україні

Довгоочікувану «ліву руку» **В. Путіна** з питань Донбасу звать Д. Козаком, і він буде займатися відносинами Москви з Україною. Його призначення розглядається в Києві як, можливо, більш відкритий до компромісів варіант через шість років, після того, як Москва розпочала війну на Донбасі, щоб змінити хід української зовнішньої політики. Відставка його попередника В. Суркова, прозваного в Кремлі «сірим кардиналом» і керуючого напрямом української кризи на сході з 2013 р., відбулася через «зміну політики щодо України», як підтвердили в його оточенні. Відродження бойових дій у Луганську – це нагадування, що шлях до послаблення конфлікту буде

непростим. Обидві країни, як і раніше, не відправляють послів, незважаючи на те, що вони є ключовими одна для одної. Кремль не розглядає Україну як незалежну країну, а ,скоріше, як проблему. Для українців Росія – сусід-окупант

(El Mundo. – Madrid. – 19.02.2020. –

*<https://www.elmundo.es/internacional/2020/02/19/5e4c0563fc6c83352c8b463d.html>).

В. Путін відправив у відставку свого найзагадковішого радника – В. Суркова

Президент Росії **В. Путін** звільнив з посади чиновника, який, можливо, був його найзагадковішим радником, який краще за інших орієнтувався в коридорах влади і тому був особливо цінним. Його звать В. Сурков. Сірий кардинал Кремля, сучасний Макіавеллі, іде за власним бажанням у той час, як громадськість Москви робить припущення щодо його майбутнього місця роботи. Найбільш поширеною є думка про те, що В. Сурков іде з державної служби у зв'язку зі змінами політики Росії щодо України, де новий Президент **В. Зеленський** спробував припинити війну на Донбасі і вдихнути нове життя в Мінські угоди 2015 р.

(La Vanguardia. – Madrid. – 19.02.2020. –

*<https://www.lavanguardia.com/internacional/20200219/473659174452/putin-cesa-consejero-maquiavelo-vladislav-surkov.html>).
ТУРЕЧЧИНА*

Р. Т. Ердоган у Києві наголосив на невизнанні анексії Криму

Президент Туреччини **Р. Т. Ердоган** заявив, що Анкара не визнає анексію Криму Росією і підтримує територіальну цілісність України. «Ще раз хочу підкреслити, що Туреччина не підтримує незаконну анексію Криму. Туреччина підтримує територіальну цілісність України, включно з Кримом», – сказав Р. Т. Ердоган на спільній прес-конференції з Президентом України **В. Зеленським** під час візиту до Києва. Президент Туреччини також заявив, що Анкара стежить за долею кримських татар, які виїхали з півострова після його анексії Росією. «Ми продовжимо допомагати кримським татарам», – запевнив Р. Т. Ердоган

(Deutsche Welle. – Bonn. – 03.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XDLo>).

УКРАЇНА

Незважаючи на всі жарти та імпічмент, В. Зеленський есе ще сподівається відвідати Білий дім

Це була частково промова, частково інтерв'ю, а частково класичний комедійний stand-up, який виголосив Президент України **В. Зеленський**. Справедливо кажучи, В. Зеленський сидів лише частину часу. Решту часу він стояв? як доповідач, та демонстрував свої навички професійного коміксу та відстоював свою країну, яку в сазі про імпічмент у США перетворили на опору процесу. Під час щорічної Конференції з безпеки в Мюнхені В. Зеленський також використовував інтерв'ю, щоб викласти деякі серйозні моменти. Серед них: він усе-таки дуже хотів би запрошення до Білого дому (президент **Д. Трамп** нібито відмовив у такому запрошенні в рамках кампанії тиску на Україну, яка призвела до його імпічменту за звинуваченням у зловживанні владою), і він хоче, щоб Д. Трамп якомога швидше відвідав Київ, столицю України

(POLITICO. – Brussels. – 16.02.2020. – <https://www.politico.eu/article/all-joking-and-impeachment-aside-zelenskiy-still-hopes-to-visit-white-house/>).

В. Зеленський: Україна хоче провести вибори в ОРДЛО у жовтні, але за певних умов

Президент України **В. Зеленський** заявив, що Україна прагне в жовтні 2020 р. провести місцеві вибори в Україні, включно з окремими територіями в Донецькій та Луганській областях. «Хотілося б, щоб і на території Криму. Але зробити це без елементарних безпекових і політичних умов, порушуючи Конституцію України та міжнародні стандарти демократичних виборів, є неможливим для нас», – наголосив він під час виступу на Мюнхенській конференції з безпеки. В. Зеленський зазначив, що український уряд готовий до переговорів винятково з мирним населенням окупованих частин Донбасу. «Нас переконують, що дієвим є прямий діалог з так званою «місцевою владою» в ОРДЛО. Ми готові до діалогу з мирним населенням цих

територій. Але не з тими, хто є невизнаним з точки зору міжнародного права, а отже, не може представляти місцеве населення», – наголосив Президент (*Deutsche Welle. – Bonn. – 15.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3Xoqf>*).

В. Зеленський: В. Путін розуміє, що війну треба закінчити

Президент України **В. Зеленський** вважає, що на зустрічі в «нормандському форматі» в Парижі президент Росії **В. Путін** «зрозумів його». «Я впевнений, що він мене зрозумів, дуже прозоро зрозумів. Здається, що коли такий контакт, очі в очі, ти одразу розумієш, хто перед тобою, що за людина. Попри всі дані розвідки. Мені здається, що він мене зрозумів. І він розуміє, що треба закінчити цю війну», – зазначив В. Зеленський

(*Deutsche Welle. – Bonn. – 11.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XayP>*).

В. Зеленський: на Донбасі утримують понад 200 українців

Президент України **В. Зеленський** заявив, що в полоні на непідконтрольній Україні частині Донбасу перебувають понад 200 українців, а в анексованому Росією Криму та на території РФ – понад 100 українців і кримських татар. «Українська влада не зупиниться, допоки не поверне їх», – заявив В. Зеленський під час виступу на Мюнхенській конференції з безпеки. «Особливу увагу я хочу приділити дуже важливій події гуманітарного характеру. Ідеться про взаємне звільнення утримуваних осіб. Це вже другий позитивний приклад за останні півроку. І цю тенденцію слід продовжувати заради певної мети – звільнення за формулою «всіх на всіх». При цьому В. Зеленський заявив, що вже практично домовлено про два великі треки обміну, у рамках яких будуть повернуті 200 українців

(*Deutsche Welle. – Bonn. – 15.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3Xp14>*).

А. Меркель та В. Зеленський обговорили безпекову ситуацію на Донбасі

Канцлер Німеччини А. Меркель та Президент України **В. Зеленський** під час телефонної розмови обговорили безпекову ситуацію на Сході України. Як зазначив

речник німецького уряду Ш. Зайберт, А. Меркель та В. Зеленський «наголосили на необхідності втілення Мінських угод» та домовленостей, досягнутих на саміті лідерів «нормандської четвірки» в Парижі минулого року. Сторони обговорили безпекову ситуацію на Донбасі та виконання досягнутих у Парижі домовленостей. А. Меркель, вказують у пресслужбі В. Зеленського, «висловила занепокоєння у зв'язку з недотриманням з боку незаконних збройних формувань режиму припинення вогню». Також співрозмовники обговорили питання щодо визначення трьох додаткових ділянок розведення сил на Донбасі та висловили сподівання, що прогресу в цьому питанні вдасться досягти під час наступної зустрічі Тристоронньої контактної групи в Мінську. Крім того, під час розмови йшлося про необхідність продовження персональних санкцій ЄС проти колишніх українських високопосадовців, «які підозрюються у зловживанні державними коштами та скоєнні злочинів під час Майдану»

(Deutsche Welle. – Bonn. – 11.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XbT6>).

Нові бої на Донбасі загрожують «відлизі» між Києвом та Москвою

Проросійські сепаратистські угруповання здійснили кілька мінометних обстрілів позицій урядових сил у різних місцевостях на території Донбасу. Один український солдат загинув, а четверо інших отримали поранення в найсуворішій сутичці в цьому районі, після саміту президентів України та Росії з лідерами Франції та Німеччини у грудні минулого року, що призвів до певної «відлиги» в конфлікті, який навіть зробив можливим широкий обмін полоненими. Україна зараз говорить про «провокацію». Ці напади сталися лише через тиждень після того, як президент Росії **В. Путін** наполегливо закликав свого українського колегу **В. Зеленського** впроваджувати «мінські мирні угоди» на Сході України

(El Mundo. – Madrid. – 18.02.2020. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2020/02/18/5e4bf732fdddff67a68b45c2.html>).

Проросійські ополчення порушили режим припинення вогню в Україні

новим наступом на Донбасі

Українське військове командування заявило, що проросійські сепаратистські ополчення здійснили кілька мінометних обстрілів по позиціях урядових сил у різних місцях Донецької області. Водночас місцеві українські ЗМІ повідомляли про часткове відкликання українських військових на їхні позиції біля міста Золоте, у Луганську, після інтенсивного обстрілу сепаратистів, що не підтвердило українське військове командування. Ці напади є найбільшим порушенням із часу останнього припинення вогню на Сході України, яке набуло чинності у грудні минулого року після зустрічі в Парижі між президентами України та Росії **В. Зеленським** та **В. Путіним**. У заяві зазначається, що серед українських військових були жертви. «На сьогодні битва триває. На жаль, у результаті бомбардувань ворога українські захисники зазнали жертв», – ідеться в повідомленні. Прес-центр Об'єднаних сил повідомив, що наступ проти українських військових постів тривав «кілька годин». Зважаючи на серйозність подій, Президент України В. Зеленський скликав засідання РНБО. Офіс Президента опублікував заяву, в якій В. Зеленський засуджує проросійську військову агресію, як «спробу перервати мирний процес на Донбасі». «Наша прихильність до міжнародних угод залишається, як і наша рішучість відбити будь-які прояви збройної агресії проти України», – наголосив Президент

(El Confidencial. – Madrid. – 18.02.2020. – https://www.elconfidencial.com/mundo/europa/2020-02-18/milicias-prorrusas-rompen-el-alto-el-fuego-en-ucrania_2459507/).

ФРАНЦІЯ

Е. Макрон відвідає Лондон у червні, шукаючи «нову сторінку» у відносинах

Великобританія та Франція «повинні поглибити співробітництво у сфері оборони, безпеки та розвідки», – вважає президент Франції **Е. Макрон**. Президент підтвердив, що відвідає Лондон у червні, пообіцявши «нову сторінку» у співпраці між Францією та Великобританією. У відкритому листі, що відзначає вихід Британії з ЄС, Е. Макрон закликав продовжувати важливу співпрацю між Британією та Францією, а також іншими 27 членами блоку після виходу країни з ЄС. «Я хотів би розпочати «нову сторінку» між нашими двома країнами, засновану на міцності наших

неперевершених зв'язків», – написав президент. «Через десять років після Ланкастерської угоди ми повинні поглибити співпрацю у сфері оборони, безпеки та розвідки», – продовжив він, посилаючись на два договори, укладені між Великобританією та Францією про співробітництво у сфері оборони та безпеки у 2010 р. Е. Макрон підтвердив, що влітку відвідає Лондон, щоб нагородити місто орденом Почесного легіону – найвищою військовою честю країни – на знак визнання зусиль Великобританії в наданні допомоги Франції у боротьбі з нацистською Німеччиною

(POLITICO. – Brussels. – 01.02.2020. – <https://www.politico.eu/article/emmanuel-macron-london-visit-june-new-chapter/>).

Е. Макрон закликав до «стратегічного діалогу» з Росією

Президент Франції **Е. Макрон** розкритикував нинішню європейську політику протистояння щодо Росії. Як заявив Е. Макрон на Мюнхенській конференції з безпеки, він бачить дві можливі стратегії Євросоюзу щодо РФ. «Перша – ми і далі залишаємося недовірливими і діємо різко», – сказав він. «Є другий вибір – бути вимогливими та відновити стратегічний діалог, тому що сьогодні ми говоримо дедалі менше, конфлікти посилюються, і ми не в змозі їх вирішити», – наголосив Е. Макрон *(Deutsche Welle. – Bonn. – 15.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3Xola>).*

Російська кампанія Е. Макрона – найризикованіша ставка президента

Президент Франції вважає, що після розпаду СРСР європейці помилково повірили в кінець історії і повсюдне поширення демократії. Вони дотримувалися надто атлантистських позицій і порушили слово, допустивши розширення НАТО на схід. Це стало першою помилкою. Другою виявилася колективна слабкість. Вона проявилася у 2013 р. з відмовою адміністрації **Б. Обами** і європейців ужити заходів після порушення «червоної лінії» застосування хімічної зброї в Сирії, що в підсумку дало Росії можливість знову закріпитися на Близькому Сході. Третьою помилкою, на думку президента, стало слідування за американцями в тиску на Росію за допомогою

санкцій з початку української кризи у 2014 р. **Е. Макрон** вважає, що санкції не працюють і є контрпродуктивними, оскільки Росія пристосувалася до них за допомогою диверсифікації імпорту та розвитку власного агропромислового комплексу. «Проте від них не можна відмовитися в нинішніх умовах, поки конфлікт в Україні не буде залагоджено. Те ж саме стосується і санкцій, які були введені у відповідь на анексію Криму у 2014 р.», – підкреслив Е. Макрон

(Le Monde. – Paris. – 14.02.2020. – https://www.lemonde.fr/international/article/2020/02/14/lacampagne-russe-d-emmanuel-macron_6029580_3210.htm).

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

АВСТРІЯ

Вихід Британії з ЄС викликав співчуття у президента Австрії

Федеральний президент Австрії **А. Ван дер Беллен** заявив, що шкодує про вихід Великобританії з Євросоюзу, але рішення країни потрібно приймати. «До побачення, Сполучене Королівство! Кращим Brexit була б його відсутність. Я дуже шкодую про цю ситуацію, але її потрібно прийняти. Ми повинні зробити все для встановлення стабільних, дружніх і хороших відносин між Сполученим Королівством та Європейським Союзом на тривалий термін. Як в економічному, так і в людському плані», – написав австрійський президент у Twitter. Він зазначив, що у Великобританії живуть сотні тисяч громадян ЄС так само, як в ЄС – британців. У зв'язку з цим А. Ван дер Беллен закликав вирішити для них питання пенсії, соціального і медичного страхування

(Зеркало. – Баку. – 01.02.2020. – <https://zerkalo.az/vyhod-britanii-iz-es-vyzval-sozhalenie-u-prezidenta-avstrii/>).

ПОЛЬЩА

Анджей Дуда: Наша присутність у ЄС непорушна

Президент Польщі **Анджей Дуда**, оцінюючи конфлікт між польською владою та Брюсселем, вважає, що «у міжнародному просторі немає вільних місць, якщо ми хочемо щось означати, іноді доводиться натискати». Глава держави зазначає, що Brexit, яким лякає опозиція, є «повною дурницею». «Якби хтось придумав ідею

провести референдум із цього питання, шансів не було б, – наголошує А. Дуда, – бо 80 % поляків хочуть залишитися в ЄС». Як зазначив А. Дуда, конфлікт між польською владою та Брюсселем є наслідком того, що Польща «занадто сильно порушила чийсь інтереси», а Брюсселю це не подобається. За словами президента, це свідчить про те, що Польща є сильною країною, оскільки «слабких не атакують». А. Дуда вважає, що питання щодо «європейських цінностей чи верховенства права», які начебто порушуються Польщею, є димовою завісою, оскільки в ЄС є країни, які не виконують судових рішень Європейського Суду, наприклад, Іспанія (*Rzeczpospolita. – Warsaw. – 03.02.2020. – <https://www.rp.pl/Unia-Europejska/200209905-Duda-Nasza-obecnosc-w-UE-nie-jest-zagrozona.html>*).

Президент Польщі: ЄС після Brexit потребує нової архітектури

Президент Польщі **Анджей Дуда** заявив, що Європейський Союз потребує змін після виходу Великобританії з об'єднання. «Ми не сумніваємося, що ЄС потребує нової форми. Вихід Великобританії означає новий початок. Ролі в ЄС мають бути перерозподілені», – заявив А. Дуда після переговорів з президентом Франції **Е. Макроном**, який прибув у Варшаву зі своїм першим офіційним візитом. Президент Польщі зазначив, що ЄС має втілити зміни, які б «зробили євроблок ефективнішим та привабливішим, аби ніхто не захотів з нього вийти» (*Deutsche Welle. – Bonn. – 03.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XD8w>*).

США

ЄС звертається до алхімії, щоб начаклувати торговельну угоду з Д. Трампом

Брюссель веде велику азартну гру, готуючи торгові поступки президенту США. Президент Європейської комісії У. фон дер Ляєн ступить на дуже тонкий лід, коли висуне попередню угоду про міні-торгівлю зі США в найближчі кілька тижнів. Існує очевидна привабливість швидкого пакту, який, за словами німецького глави ЄС, повинен охоплювати «торгівлю, технології та енергетику». Така угода могла забезпечити перемир'я в торговій війні з президентом США **Д. Трампом**, до якої вже

потрапили ключові товари ЄС, такі, як авіація, вино та сталь. Найголовніше для Берліна – перемир'я дасть життєво важливий перепочинок німецькому автомобільному сектору, якому Д. Трамп загрожує високими митами. Але така домовленість буде надзвичайно ризикованою грою для У. фон дер Ляен на початку її перебування на посаді. Провідні країни-члени ЄС, включаючи Францію, не хочуть, щоб вона торгувала ключовими сільськогосподарськими поступками, і існує небезпека виникнення більш широких реакцій громадськості проти Брюсселя, якщо ЄС укладе угоду, яка дає будь-яку преференцію Вашингтону на політично вибуховій території продовольчих стандартів та генетично модифікованої продукції (*POLITICO. – Brussels. – 01.02.2020. – <https://www.politico.eu/article/eu-us-trade-deal-alchemy/>*).

Д. Трамп: Настав час дуже серйозно поговорити з ЄС про торгівлю

Президент США Д. Трамп заявив, що настав час продовжити торговельні переговори з Європейським Союзом, який, за його словами, застосовує «неймовірні» митні бар'єри на американські товари. «Європа ставиться до нас дуже погано», – заявив він під час виступу перед губернаторами штатів у Білому домі. Після досягнення низки торговельних угод з Канадою, Мексикою та Японією, а також узгодженням першої фази торговельної угоди з Китаєм, Д. Трамп зазначив: «Наступною могла б бути Європа, з якою ми хочемо дуже серйозно поговорити». Американський президент додав, що раніше зосередився на торговельних переговорах з іншими країнами, оскільки «не хотів займатися усім світом одночасно». Тепер він знову розкритикував торговельну політику Євросоюзу. «У них є неймовірні бар'єри», – наголосив Д. Трамп, додавши, що ЄС готовий до угоди. У січні на полях форуму в Давосі Д. Трамп зустрівся з головою Єврокомісії У. фон дер Ляен. Пізніше в Білому домі повідомили, що обидві сторони домовилися спільно протистояти таким глобальним викликам, як «недобросовісні торговельні практики Китаю». Також американський уряд очікує на «прогрес найближчим часом» щодо укладення торговельної угоди між США і ЄС. У. фон дер Ляен, у свою чергу, зазначила, що «очікує підписання торговельної угоди зі США найближчими тижнями»

(Deutsche Welle. – Bonn. – 10.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XZcE>).

ФРАНЦІЯ

Е. Макрон у Польщі: Франція хоче «заспокоїти» відносини з Варшавою

Розпочинається перший візит глави французької держави до Польщі за шість років. Це відбувається в особливий момент. Велика Британія покинула Співтовариство, а Польща просунулася на п'яте місце найважливіших країн ЄС. З точки зору Парижа, також важливо, що після перемоги у 2017 р. **Е. Макрон** не зумів ані переконати німців побудувати невеликий Союз навколо єврозони, ані зруйнувати єдність Центральної Європи у міграційній та енергетичній політиці. У Парижі зростає переконання, що ПіС [партія «Право і справедливість»] буде правити тривалий час. Джерела в Єлисейському палаці переконують Rzeczpospolita, що Е. Макрон хоче, щоб його візит «заспокоїв» стосунки. Ось чому французи більше не наполягають на системі обов'язкової квоти для іммігрантів, вони готові прийняти продовження енергетичної реформи, хочуть співпрацювати з Польщею щодо нового бюджету ЄС або регулювання конкуренції американських цифрових концернів, а також підтримують Варшаву в боротьбі проти історичної брехні **В. Путіна**

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 03.02.2020. – <https://www.rp.pl/Dyplomacja/200209924-Macron-w-Polsce-Francja-chce-uspokoic-relacje-z-Warszawa.html>).

«Франція не хоче нікому читати лекції»: Е. Макрон про верховенство права в Польщі

Французький лідер, перебуваючи з дводенним візитом у Польщі, зустрівся з президентом Польщі **Анджеєм Дудою** та прем'єр-міністром М. Моравецьким і підписав декларацію про співпрацю в галузі європейської політики з главою уряду. На спільній прес-конференції з прем'єр-міністром французького президента запитали, чи вважає він, що верховенству права в Польщі може щось загрожувати. Е. Макрон відповів, що Франція ніколи не приховувала своєї позиції з цього приводу. Він додав, що багато разів публічно виступав на цю тему, висловлюючи явну підтримку європейським процедурам та «європейським цінностям». Він повідомив, що це

питання було порушено під час його переговорів з польським президентом та прем'єр-міністром

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 03.02.2020. – <https://www.rp.pl/Dyplomacja/200209847-Francja-nie-chce-nikomu-udzielic-lekcji-Macron-pytany-o-praworzadnosc-w-Polsce.html>).

Е. Макрон дав надію Албанії та Північній Македонії на переговори з ЄС

Президент Франції **Е. Макрон** дав на сьогодні найясніший знак, що він готовий відмовитись від своїх заперечень початку переговорів з Північною Македонією та Албанією про членство в ЄС. Е. Макрон заявив, що Європейська комісія «зробила чудову роботу» у розробці пропозиції щодо реформування процесу розширення блоку з урахуванням його власних побоювань. Наступним кроком буде перегляд оцінки Комісією прогресу двох країн у доповідях, які мають бути опубліковані наступного місяця. «Ми повинні побачити, що скаже Комісія про стан авансів, які ми очікуємо мати в Албанії та Північній Македонії», – сказав Е. Макрон під час сесії запитань і відповідей на Мюнхенській конференції з питань безпеки, щорічному зборі політиків, військових лідерів та дипломатів з усього світу. «Якщо результати будуть позитивними і буде встановлено довіру, ми повинні мати можливість відкрити переговори», – додав він. Комісія вже неодноразово заявляла, що дві країни виконали критерії для початку переговорів про членство. Але Франція та інші члени ЄС раніше не погоджувалися з такими оцінками

(POLITICO. – Brussels. – 15.02.2020. – <https://www.politico.eu/article/macron-gives-albania-and-north-macedonia-hope-on-eu-talks/>).

Е. Макрон закликав до європейського діалогу щодо французької ядерної зброї

Президент Франції **Е. Макрон** закликав до діалогу з іншими європейськими урядами щодо ролі ядерного арсеналу Франції у безпеці континенту. У виступі у Військовому коледжі в Парижі Е. Макрон не пішов настільки далеко, щоб заявити, що Франція може використати ядерні засоби стримування для захисту інших

європейських країн. Але він дав зрозуміти, що бачить захист Франції та Європи як тісно пов'язані. «Давайте зрозуміємо – відтепер життєві інтереси Франції мають європейський вимір», – сказав він. «Наші ядерні сили відіграють стримувальну роль у Європі, вони підсилюють безпеку Європи самим своїм існуванням і в цьому відношенні мають справді європейський вимір». Він запропонував «стратегічний діалог із зацікавленими європейськими партнерами щодо ролі французького ядерного стримування в нашій колективній безпеці». Це включало б участь у французьких ядерних військових навчаннях і, за словами Е. Макрона, сприяло б «розвитку реальної стратегічної культури серед європейців», необхідної в новому глобальному контексті. Е. Макрон неодноразово закликав Європу брати на себе більшу відповідальність за власну оборону, посиляючись на сумніви в надійності гарантій безпеки США, скасування угод про контроль над озброєнням таких, як Договір про ядерні сили середнього радіусу дії, та більш агресивних позицій з боку Росії і Китаю (*POLITICO. – Brussels. – 07.02.2020. – <https://www.politico.eu/article/emmanuel-macron-european-dialogue-french-nuclear-arms/>*).

НАТО

ПІВНІЧНА МАКЕДОНИЯ

Північна Македонія сподівається на ратифікацію вступу до НАТО у березні

Президент Північної Македонії **С. Пендаровський** заявив, що він очікує, що Іспанія, остання країна, яка повинна ратифікувати вступ його країни до НАТО, буде готова до цього в березні. «Якщо все піде за планом, що стосується політичного процесу, то близько 10 березня цей процес повинен закінчитися. Залишаться деякі технічні деталі, з якими доведеться мати справу в нашому парламенті в Скоп'є», – сказав С. Пендаровський журналістам під час візиту до Польщі. У минулому році члени НАТО підписали угоду, яка дозволила колишній республіці Югославії стати 30-м членом військового Альянсу під керівництвом США після того, як угода з Грецією закінчилася тривалою суперечкою щодо її назви. Македонія змінила назву на Північну Македонію

(Reuters. – London. – 04.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-poland-northmacedonia-nato/north-macedonia-hopes-for-nato-accession-ratification-in-march-idUKKBN1ZY1MD>).

БЛИЗЬКИЙ СХІД

США

Розробник мирного плану США звинуватив палестинців у насильстві

Головний розробник проекту США для вирішення багаторічного конфлікту між ізраїльтянами та палестинцями звинуватив палестинського президента **М. Аббаса** у зростанні напруженості та насильства на окупованому Західному березі. Д. Кушнер, зять і радник президента **Д. Трампа**, який майже три роки працював над планом, сказав, що лідери, які готові до мирного життя держави, «не заохочують своїх людей до насильства, якщо вони не отримують того, що хочуть». Він сказав, що М. Аббас «був здивований тим, наскільки хороший план для палестинського народу», однак відкинув його. «Президент Палестини буває на різних форумах і висуває старі точки зору в той час, коли ситуація на місцях змінюється, і «це може бути останнім шансом реально вирішити проблеми», – сказав Д. Кушнер. Заплановано, що М. Аббас виступить на Раді Безпеки ООН, а потім з'явиться на прес-конференції з колишнім прем'єр-міністром Ізраїлю Е. Олмерттом, противником плану США, який був змушений подати у відставку 10 років тому після обвинувачення в корупції. Озираючись на тривалий процес складання плану, Д. Кушнер сказав: «Я ніколи не відчував, що Аббас готовий розібратися в деталях, чи тому, що він не орієнтований на деталі, чи тому, що він не знав, що хотів»

(The Associated Press. – New York. – 07.02.2020. – <https://apnews.com/d19692fbefd80f8dd05eb2f427ed9750>).

ТУРЕЧЧИНА

Р. Т. Ердоган погрожує атаками армії Б. аль-Асада по всій Сирії

«Якщо на спостережні пункти турецької армії та турецьких солдат у провінції Ідліб знову нападуть, то Туреччина може атакувати сили **Б. аль-Асада** по всій Сирії, незалежно від угоди в Сочі», – заявив президент Туреччини **Р. Т. Ердоган**. Він також заявив, що Туреччина має намір «відкинути сирійські сили до кінця лютого» з

оглядових пунктів Туреччини в Ідлібі. Крім того, Р. Т. Ердоган наголосив, що турецька армія готова відбити сирійську армію, використовуючи всі наявні засоби «на землі та в повітрі»

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 12.02.2020. – <https://www.rp.pl/Wojna-w-Syrii/200219812-Erdogan-grozi-atakami-na-wojska-Asada-w-calej-Syrii.html>).

Р. Т. Ердоган погрожує Сирії: Відступіть, або ми вас «відкинемо»

Президент Туреччини **Р. Т. Ердоган** попросив владу Сирії вивести всі сили, які оточують спостережні пункти Туреччини на півночі Сирії у провінції Ідліб. «В іншому випадку, – заявив президент, – Туреччина зробить це сама» [призведе до виведення сирійських військ]. Виступаючи перед політиками правлячої Партії справедливості та розвитку, Р. Т. Ердоган заявив, що турецькі «повітряні та наземні сили будуть вільно рухатися і діяти в провінції Ідліб, якщо це необхідно». Президент Туреччини наголосив, що «кожен напад на турецьких солдатів та їх союзників зустрінеться з помстою, незалежно від джерела нападу»

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 05.02.2020. – <https://www.rp.pl/Wojna-w-Syrii/200209715-Erdogan-grozi-Syrii-Wycofajcie-sie-albo-my-was-wycofamy.html>).

АЗІЯ

ПАЛЕСТИНА

ЄС відкинув мирний план Д. Трампа для Ізраїлю і Палестинських територій

Верховний представник ЄС із зовнішньої та безпекової політики Ж. Боррель відхилив план із врегулювання ізраїльсько-палестинського конфлікту, який запропонував президент США **Д. Трамп**. За словами Ж. Борреля, запропонована США угода не відповідає міжнародним домовленостям. ЄС виступає за створення двох країн на основі кордонів 1967 р. з рівноцінним обміном територіями. «Ініціатива США, яка була представлена 28 січня, відхиляється від цих міжнародно узгоджених параметрів», – сказав Ж. Боррель. Головний дипломат ЄС додав, що для тривалого миру необхідні прямі переговори між двома сторонами. Питання остаточного статусу

територій та кордонів повинні вирішуватися «шляхом прямих переговорів між двома сторонами»

(Deutsche Welle. – Bonn. – 04.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XFi9>).

СИРІЯ

Д. Трамп закликав Росію припинити підтримувати «звірства» Б. аль Асада в Сирії

Президент Сполучених Штатів **Д. Трамп** закликав Росію припинити підтримку сирійського правителя **Б. аль-Асада**. У розмові з **Р. Т. Ердоганом** **Д. Трамп** підтримав політичне вирішення сирійського конфлікту, наголошують у Білому домі. Під час телефонних перемовин з лідером Туреччини **Д. Трамп** також висловив занепокоєння через загострення збройного протистояння в сирійській провінції Ідліб, де підтримувані Росією війська **Б. аль-Асада** ведуть наступ на підконтрольні сирійській опозиції райони. Американський президент подякував **Р. Т. Ердогану** за зусилля, спрямовані на те, щоб «перешкодити виникненню гуманітарної катастрофи». Протягом останніх двох місяців сирійська армія за підтримки авіації РФ проводить масштабний наступ на формування в Ідлібі. Днями Анкара пригрозила Дамаску наслідками в разі подальших обстрілів турецьких військ, що перебувають на території сирійської провінції Ідліб. Крім Росії, на боці сил **Б. аль-Асада** стоять також Іран та шиїтські формування

(Deutsche Welle. – Bonn. – 17.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XsH7>).

США

«Припудрювання» Індії перед візитом Д. Трампа

Президент США **Д. Трамп** полетить до Індії на два дні. Мета візиту – покращити двосторонні відносини. Він планує відвідати Ахмедабад та столицю Індії, Нью-Делі. Він також з'явиться в Агрі, щоб спостерігати Тадж-Махал на заході сонця. Міська влада взялась за очистку води річки Ямуна, яка оточує комплекс пам'яток. **Дж. С. Міна**, офіційний відповідальний за каналну мережу міста, оголосив про випуск додаткових 17 млн л води з трьох водосховищ. Це вдвічі більше, ніж зазвичай. Додатковий потік має забезпечити чистоту та видалення неприємного запаху. Наразі

працівники прибирали фонтани навколо Тадж-Махалу, однієї з найбільш визначних туристичних пам'яток Індії. Його відвідують щороку майже 7 млн туристів. Окрім забруднених вод, влада бореться із забрудненням повітря, яке псує білий мармур Тадж-Махалу

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 20.02.2020. – <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/200229928-Pudrowanie-Indii-przed-wizyta-Trumpa.html>).

ТУРЕЧЧИНА

Р. Т. Ердоган анонсував саміт щодо Сирії за участі А. Меркель, Е. Макрона і В. Путіна

Президент Туреччини **Р. Т. Ердоган** анонсував проведення саміту щодо Сирії за участі канцлера Німеччини А. Меркель, президента Франції **Е. Макрона** та президента Росії **В. Путіна**. З ними президент Туреччини хоче обговорити ситуацію в охопленій боями провінції Ідліб. За словами турецького президента, напередодні під час телефонних розмов із В. Путіним, А. Меркель та Е. Макроном він висловив свою рішучість щодо врегулювання ситуації в Ідлібі. «Ми знову зустрінемося 5 березня і обговоримо ці проблеми», – наголосив Р. Т. Ердоган. При цьому місця проведення саміту він не назвав

(Deutsche Welle. – Bonn. – 22.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3Ycm8>).

УКРАЇНА

Збиття літака МАУ: В. Зеленський обіцяє вимагати від Ірану більших компенсацій

Президент України **В. Зеленський** заявив, що мав дві довгі телефонні розмови зі своїм іранським колегою **Х. Рухані** щодо збитого іранськими військовими літака авіакомпанії «Міжнародні авіалінії України», під час яких Х. Рухані визнав провину Тегерана. За словами В. Зеленського, «у будь-якому разі буде міжнародний суд, у будь-якому разі буде компенсація». В. Зеленський нагадав, що Україна виплатила по 200 тис. грн сім'ям загиблих українців. Друга частина компенсацій має надійти від МАУ через страхові компанії. За словами Президента України, у страхових компаній є проблеми з виплатою цих компенсацій через те, що Іран перебуває під санкціями.

Утім, запевнив він, «вихід уже знайшли» і для однієї із сімей уже підготували документи. Як стверджує В. Зеленський, Іран відразу запропонував компенсацію у 80 тис. дол. сім'ям кожного загиблого, але Україна на це не погодилася. «Мені здається, що це замало. (...) Хоча, звичайно, не вимірюється людське життя жодними грошима, але ми будемо тиснути, щоб виплати були більшими», – зазначив В. Зеленський

(Deutsche Welle. – Bonn. – 02.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XAVu>).

ПІВНІЧНА АМЕРИКА

УКРАЇНА

Американські сенатори запевняють В. Зеленського, що Україна важлива

Три сенатори США – республіканці Р. Джонсон, Дж. Баррассо та демократ К. Мерфі летять в Україну, де зустрінуться з Президентом України **В. Зеленським**. «Відносини США з Україною сьогодні важливі, як ніколи», – пишуть сенатори в заяві, яка оголошує їх візит. Візит американських сенаторів до України відбувається незабаром після того, як сенат виправдав **Д. Трампа**. «Майбутнє України має значення для США, і ми повинні переконатися, що Україна знає, що ми сприймаємо її як стратегічного союзника», – пишуть сенатори, які збираються в Україну. Р. Джонсон та К. Мерфі вже зустрічалися з В. Зеленським у Києві 5 вересня, одразу після появи інформації про те, що адміністрація Д. Трампа заморозила Україні майже 400 млн дол. військової допомоги. Зрештою, ця допомога в Україну надійшла

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 13.02.2020. – <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/200219737-Senatorowie-USA-zapewnia-Zelenskiego-ze-Ukraina-jest-wazna.html>).

Імпічмент Д. Трампа: В. Зеленський хоче перегорнути сторінку

Президент України **В. Зеленський** після судового процесу щодо імпічменту над **Д. Трампом** заявив, що хоче перегорнути сторінку про цей скандал, який залишив свій слід у відносинах між Україною та США. «Після всієї цієї мильної опери я хочу поїхати (до Вашингтона) і відкрити порожню сторінку в наших відносинах», – сказав він на Мюнхенській конференції з безпеки. Поки Вашингтон

досі не підтвердив дату візиту В. Зеленського, останній запросив президента відвідати Україну. «Я запрошую президента Трампа до Києва. Я готовий прийняти його до того, як він мене прийме», – запевнив Президент України. Незабаром міністр закордонних справ України В. Пристайко визнав, що справа про імпічмент вплинула на відносини з Вашингтоном, підтримка яких усе-таки була вирішальною для Києва в боротьбі проти Росії

(Le Figaro. – Paris. – 15.02.2020. – <https://www.lefigaro.fr/international/destitution-de-trump-zelensky-veut-tourner-la-page-20200215>).

АФРИКА

НИГЕРІЯ

Країни Західної Африки досліджуватимуть закриття кордонів Нігерії

Західноафриканські країни погодилися провести розслідування впливу рішення Нігерії закрити свої сухопутні кордони для торгівлі, заявила адміністрація президента Нігерії. З минулого серпня Нігерія заборонила ввозити та вивозити всі товари через свої сухопутні кордони, як частину того, що вона описує як кампанію боротьби з контрабандою. Її сусіди, багато з яких покладаються на торгівлю з найбільшою економікою Африки, скаржилися, що це спричинило серйозні труднощі. «Глави держав Економічного співтовариства західноафриканських держав погодилися створити комітет «для вивчення та складання повного звіту про закриття сухопутних кордонів Нігерії з її сусідами», – йдеться у повідомленні пресекретаря президента Нігерії **М. Бухарі**. «Немає терміну, коли має бути закінчений звіт, але він повинен бути завершений якнайшвидше», – заявив міністр закордонних справ Нігерії **Д. Оньяама**. З моменту вступу на посаду у 2015 р. **М. Бухарі** запровадив політику, спрямовану на стримування імпорту та контрабанди, щоб активізувати місцеве виробництво. **М. Бухарі** також намагається збільшити доходи після зниження рецесії у 2016 р.

(Reuters. – London. – 10.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/nigeria-trade/west-african-countries-to-investigate-nigeria-border-closure-idUKL8N2AA23E>).

США

Д. Трамп обмежить в'їзд у США громадянам шести країн, зокрема Нігерії

Президент США **Д. Трамп** розширив обмеження на імміграцію для жителів шести країн, зокрема й Нігерії, мешканці якої отримують найбільше американських міграційних віз. Згідно з рішенням, США припинять видавати візи, які дають право на постійне проживання, громадянам Еритреї, Киргизстану, М'янми та Нігерії. Водночас, заборона не стосуватиметься туристичних, ділових, навчальних та робочих віз. Також американський уряд припинить видачу т. зв. «віз різноманітності» для громадян Судану та Танзанії. Ці візи, що раніше вже були гостро розкритиковані Д. Трампом, розподіляються за допомогою лотереї серед жителів країн із низькою часткою імміграції до США

(Deutsche Welle. – Bonn. – 01.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3X836>).

УГАНДА

Президент Уганди оптимістично налаштований щодо заходів Китаю для стримування коронавірусу

Президент Уганди **Й. Мусевені** заявив, що оптимістично налаштований щодо можливостей Китаю зупинити спалах коронавірусу і, врешті, знищити його, йдеться в урядовій заяві. Й. Мусевені виступив із заявою під час зустрічі з послом Китаю в Уганді Ч. Чжукян у Державному будинку. Президент також закликав угандців у Китаї залишатися там, оскільки китайський уряд створив механізми стримування та запобігання передачі хвороби. Ч. Чжукян ознайомив президента із заходами щодо запобігання та контролю в Китаї, заявивши, що китайський уряд робить усе можливе для стримування вірусу та забезпечення безпеки населення, включаючи будівництво медичного закладу на 1000 ліжок у місті Ухань усього за 10 днів

(Xinhua. – Beijing. – 05.02.2020. – http://www.xinhuanet.com/english/2020-02/05/c_138758730.htm).

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

БІЛОРУСЬ

В. Путін і О. Лукашенко домовилися про газ, але не домовилися про нафту

Президенти Білорусі і Росії **О. Лукашенко** і **В. Путін** провели переговори в

Сочі, головним змістом яких було недавнє пожвавлення відносин Мінська зі Сполученими Штатами і зростаючий економічний тиск на Білорусь з боку Москви. За день до зустрічі в Сочі О. Лукашенко нарікав на засіданні свого уряду на умови російських поставок сирої нафти – ця стаття імпорту багато років залишалася для Білорусі найбільш чутливою. Заступник керівника адміністрації В. Путіна Д. Козак заявив, завершуючи переговорний день, що сира нафта постачатиметься до Білорусі тільки за ринковими цінами. Він також заявив про домовленість зберегти поставки природного газу на рівні цін 2019 р. – 127 дол. за 1 тис. куб. м

(Ехо Кавказа. – Вашингтон. – 08.02.2020. – <https://www.ekhokavkaza.com/a/30423665.html>).

СІНГАПУР

Індонезія і Сінгапур підписали угоду про уникнення подвійного оподаткування

Міністр фінансів Індонезії заявив, що Індонезія і Сінгапур оновлять свою угоду про уникнення подвійного оподаткування після декількох років переговорів, намагаючись закрити прогалини в регулюванні, що завдають шкоди податковим зборам. Обидві країни працювали протягом п'яти років, щоб продовжити термін дії угоди, щоб упевнитися, що резидент не платить податків обом країнам на доходи, отримані в одній країні. Попередня угода діяла з 1992 р. Міністр фінансів Індонезії Ш. М. Індраваті заявив, що нова угода містить «чіткіші» правила про ухилення від сплати податків, приріст капіталу і обмін інформацією, які допомагають їм закрити лазівки, які можуть використовуватися компаніями. «Вони спрямовані на те, щоб закрити так багато податкових лазівок, які послаблюють позиції Індонезії зі збору податків», – сказав міністр. Умови, які були змінені в угоді, включають зниження ставок роялті на дохід, отриманий від прав інтелектуальної власності, і зниження податку на прибуток філій до 10 % з 15 %. Ш. М. Індраваті підписав угоду з президентом Сінгапуру **Х. Якоб** у президентському палаці в місті Богор на острові Ява

(Reuters. – London. – 04.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/indonesia-tax-regulation/indonesia-singapore-strike-agreement-on-double-tax-avoidance-idUKL4N2A430K>).

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

ЄГИПЕТ

Помер колишній президент Єгипту Х. Мубарак

Колишній президент Єгипту **Х. Мубарак** помер у лікарні Каїра у віці 91 року. Про це повідомило державне телебачення Єгипту. Згідно з повідомленням, у нього були проблеми зі здоров'ям, смерть настала після операції. Інших деталей єгипетське телебачення не оприлюднило. Х. Мубарак був президентом Єгипту протягом 1981–2011 рр. Він боровся з проявами ісламського фундаменталізму в країні, виступав за мир з Ізраїлем і пережив декілька замахів на своє життя. Його помірний курс і спроби посередництва у конфлікті на Близькому Сході перетворили Єгипет на надійного союзника США та країн Європи. Однак з огляду на це країни Заходу часто закривали очі на порушення прав людини, маніпуляції під час виборів та інші недемократичні практики у країні під час правління Х. Мубарака. Політик подав відставку під час масових протестів, які стали частиною «Арабської весни». Свою владу він передав військовим із Вищої ради збройних сил. У 2012 р. Х. Мубарака засудили до довічного ув'язнення за причетність до загибелі 239 демонстрантів у січні 2011 р., але 2015 р. було розпочато перегляд справи. Під час процесів він перебував під охороною у військовому госпіталі в передмісті Каїра через незадовільний стан здоров'я. Невдовзі суд виправдав Х. Мубарака у справі про загибель демонстрантів. Утім, той залишився ув'язненим, відбуваючи покарання за участь в одній з корупційних справ. У березні 2017 р. після шести років ув'язнення Х. Мубарак вийшов на волю (*Deutsche Welle. – Bonn. – 25.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3Y06b>*).

АЗЕРБАЙДЖАН

Прем'єр-міністр Вірменії виглядав дуже безпорадним поруч з президентом Азербайджану

Дебати між президентом Азербайджану **І. Алієвим** і прем'єр-міністром сусідньої країни Н. Пашиняном знову продемонстрували повну історичну та правову неспроможність вірменської сторони. Про це сказав директор Інституту

кавказознавства, професор М. Гасимли, коментуючи дебати між президентом Азербайджану І. Алієвим і прем'єр-міністром Вірменії Н. Пашиняном щодо вірмено-азербайджанського нагірно-карабахського конфлікту в рамках Мюнхенської конференції з безпеки. За словами професора, «Н. Пашинян своєю примітивною аргументацією в черговий раз показав, що Вірменія є державою-агресором, яка вторглося в Азербайджан, окупувала його територію і перетворила мирне населення в біженців і вимушених переселенців». «Прем'єр Вірменії виглядав досить жалюгідно поруч з президентом І. Алієвим. Спираючись на історичні та юридичні факти, міжнародні документи, зокрема резолюції ООН, знову продемонстрували міжнародному співтовариству, що Вірменія – країна-окупант і що Карабах – давня азербайджанська земля. Я думаю, що ці дебати ознаменували чергову дипломатичну і політичну поразку Вірменії», – наголосив М. Гасимли

(Trend. – Баку. – 16.02.2020. – <https://www.trend.az/azerbaijan/politics/3192693.html>).

АЛЖИР

Президент Алжиру помилував тисячі в'язнів

Президент Алжиру **А. Теббун** помилував понад 3 тис. в'язнів, які відбували покарання менше шести місяців, оскільки він прагне заручитися підтримкою після місяців політичних потрясінь. А. Теббун заявив, що його головним пріоритетом є відновлення довіри. Тисячі людей усе ще протестують, але, здається, цифри зменшилися після виборів А. Теббуна та його пропозиції щодо переговорів з опозицією. Минулого місяця він також наказав звільнити десятки людей, яких затримали за участь в акціях протесту, пообіцяв внести поправки до Конституції через референдум, щоб надати парламенту більшу роль і збільшити політичні свободи *(Reuters. – London. – 04.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-algeria-pardon/algeria-pardons-thousands-of-prisoners-idUKKBN1ZY27E>).*

АРГЕНТИНА

Перші тріщини в уряді Аргентини між А. Феррандесом та К. Фернандес де Кіршнер

З моменту вступу на посаду віце-президента **К. Фернандес де Кіршнер** майже

стільки часу провела на Кубі, як в Аргентині. Її поїздки на острів пов'язані з хворобою дочки Флоренції, госпіталізованої туди спочатку на рік, і невідомо ще, скільки вона там буде залишатися. Флоренція притягується до кримінальної відповідальності за двома справами щодо відмивання грошей, як і її брат Максимо, речник пероністів палати депутатів. Їхня мати також проходить по кримінальних справах. Те, що К. Фернандес де Кіршнер проводить багато часу в Гавані, може стати полегшенням для президента **А. Фернандеса**, якого вона підтримувала дев'ять місяців як кандидата в президенти. З боку все виглядає так, що президент підтримує часті поїздки віце-президента, адже «далеко від Аргентини віце-президент буде менше втручатися в урядові справи»

(El Mundo. – Madrid. – 15.02.2020. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2020/02/15/5e4690b021efa0412c8b459e.html>).

БОЛІВІЯ

Е. Моралес виставив себе кандидатом у сенат на травневих виборах у Болівії

Е. Моралес представлений кандидатом до сенату в Русі за соціалізм на травневих виборах у Болівії. Е. Моралес очолить свою партію на виборах у сенат від Болівійського регіону Кочабамба, де він розпочав свою політичну кар'єру як депутат у 1997 р., у списку, який досі не був затверджений Верховним виборчим трибуналом Болівії. Колишній президент та його партія засудили політичне переслідування для запобігання можливості його участі у виборах, зокрема спробу затримати одного з адвокатів Е. Моралеса, який повинен був передати документи виборчому органу

(El Mundo. – Madrid. – 04.02.2020. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2020/02/04/5e38dd6efdddfffe178b45d6.html>).

БРАЗИЛІЯ

Папа Франциск до Л. І. Лули да Сілви: «Я радий бачити, як він йде по вулиці»

Колишній президент Бразилії **Л. І. Лула да Сілва** відвідав понтифіка, що стало його першою поїздкою за кордон після виходу із в'язниці у листопаді минулого року.

Папа Франциск подякував колишньому президенту Бразилії за його візит у Ватикан. «Я дякую вам за ваш прихід. Дуже дякую. Я радий бачити, як ви йдете по вулиці», – сказав аргентинський понтифік іспанською мовою, на що Л. І. Лула да Сілва відповів: «Дякую». «Зустріч з Папою Франциском проходила з метою поговорити про більш справедливий і братерський світ», – написав экс-президент
(*El Mundo. – Madrid. – 15.02.2020. – <https://www.elmundo.es/internacional/2020/02/15/5e481e23fc6c83df378b46fe.html>*).

ЕКВАДОР

Президент Еквадору: Домагання – це лише тоді, коли чоловік бридкий

Президент Еквадору **Л. Морено** заявив, що жінки повідомляють про переслідування, «коли злочинець – бридка особа». Виступаючи на економічній конференції в Гуаякілі, Л. Морено заявив, що чоловіки «постійно ризикують бути звинуваченими в домаганнях». Президент сказав, що, хоча це добре, що жінки повідомляють про домагання, але іноді жінки «звинувачують бридких, а якщо мова йде про якогось красеня, вони зазвичай не вважають це переслідуванням». Запис із заявами президента з конференції, темою якої було сприяння приватним інвестиціям у країну, був розповсюджений користувачами соціальних медіа з Еквадору та викликав хвилю критики президента країни. Л. Морено, відповідаючи на критику, написав у Twitter, що «він не хотів принижувати важливість такої серйозної проблеми, як насильство та домагання». «Мені шкода, якщо мене зрозуміли таким чином. Я відкидаю насильство над жінками у будь-яких формах!» – запевнив він. За даними жінок ООН, кожна четверта жінка в Еквадорі зазнала сексуального насильства

(*Rzeczpospolita. – Warsaw. – 02.02.2020. – <https://www.rp.pl/Polityka/200209953-Prezydent-Ekwadoru-Molestowanie-Gdy-mezczyzna-jest-brzydki.html>*).

Президент Еквадору вибачився за «мінімізацію» насильства над жінками

Президент Еквадору **Л. Морено** вибачився через свій акаунт у соціальній мережі Twitter за коментар щодо насильства над жінками та заперечив, що має намір

«мінімізувати» ці зловживання. «У своєму коментарі про домагання я не мав наміру мінімізувати таку серйозну справу, як насильство чи зловживання. Прошу вибачення, якщо це було сприйнято таким чином. Я відкидаю насильство над жінками у всіх його формах!» – заявив президент. Л. Морено вибачився за хвилю критики у соціальних мережах після того, як послався на насильство над жінками, зазначивши: «Я бачу, що чоловіки постійно піддаються звинуваченню в домаганнях. Я бачу, що жінки часто дорікають на домагання. Це правда, це добре, що вони роблять, але іноді я бачу, що вони сердяться тільки на потворних чоловіків». «Тобто, що це домагання, коли воно походить від потворної людини, але якщо людина добре виглядає, згідно з канонами, вони зазвичай не обов'язково думають, що це цькування», – додав він. Правозахисник Л. Міаю відкинув заяви Л. Морено і зазначив, що сумнівається в його здатності керувати країною»

(El Mundo. – Madrid. – 02.02.2020. –

*<https://www.elmundo.es/internacional/2020/02/02/5e36c8f8fdddfff2378b46b9.html>).

Президент Еквадору вважає, що жінки «повідомляють про переслідування лише з боку некрасивих чоловіків»

Президент Еквадору вибачився щодо своєї заяви про те, що жінки повідомляють лише про переслідування, «якщо це походить від некрасивої людини». Виступаючи на конференції в Гуаякілі, президент **Л. Морено** заявив, що чоловіки «постійно піддаються небезпеці звинувачення у домаганнях». «Жінки часто повідомляють про домагання. Це правда, і добре, що вони так роблять», – продовжував він, перш ніж сказати, що жінки часто «гніваються на некрасивих людей» у випадках домагань. «Тобто це “домагання”, коли йдеться про потворну людину», – сказав він. – Але якщо людина добре виглядає... вони, як правило, не вважають, що це домагання». Після того, як кадри виступу були показані в Інтернеті, коментарі президента викликали широку критику громадськості

(BBC. – London. – 02.02.2020. – <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-51345727>).

КЕНІЯ

Кенійці не вірять у смерть свого лідера

Під час похорону колишнього президента Кенії **Д. А. Мої** журналіст-ветеран Д. Уорунгу згадував, що колись він був усемогутнім лідером. Такий був вплив покійного президента на кенійську психіку, що деякі ніколи не уявляли, що він покине політичну сцену чи саму Землю. Але минулого тижня лідер країни, який керував найдовше, помер у віці 95 років – майже через два десятиліття після відставки. У публічному прояві прихильності десятки тисяч людей відвідали його державний похорон. Протягом попередніх трьох днів у будівлях парламенту утворювалися довгі черги до тіла Д. А. Мої. Але дехто прийшов пересвідчитись у тому, що колишній глава держави справді помер. Коли він зміцнив свою владу, викликавши в рівній мірі реакції побоювання і глибокого страху, він перестав бути простим президентом і прийняв статус божества

(BBC. – London. – 11.02.2020. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-51443619>).

Спогади про экс-президента Кенії Д. А. Мої

Наразі кенійці обговорюють спадщину экс-президента Д. А. Мої, який помер у віці 95 років. Кореспондент Ф. Омонді з Бі-Бі-Сі ділиться своїми особистими спогадами. Він говорить, що запам'ятав про президента Д. А. Мої багато речей. Наприклад, що, у 1980-х рр. новини національного мовника, Кенійської телерадіомовної корпорації, починалися з інформації про президента. Усі знали, коли президент ходив до церкви, на аукціон, кого президент приймав на роботу та коли звільняв своїх міністрів. Ф. Омонді також згадує, що в школі переривали уроки, коли президент відвідував район, де була розташована школа. Кожна школа скасовувала заняття, відправляла учнів вишикуватися вздовж шосе і співати пісню про президента Д.А. Мої, коли він їхав повз них

(BBC. – London. – 04.02.2020. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-51369511>).

Колишній президент Кенії Д. А. Мої помер у віці 95 років

Колишній президент Кенії **Д. А. Мої** помер у віці 95 років, про що оголосив

нинішній президент **У. Кеніятта**, заявивши, що нація втратила «велику людину». Д. А. Мої був на посаді президента Кенії протягом 24 років, поки сильний політичний тиск не змусив його відмовитися від влади у 2002 р. Критики розглядали його як авторитарного правителя, який спонукав розгулу корупції, але його союзники приписували йому підтримку стабільності в країні. У. Кеніятта оголосив траур у країні, включаючи вивішування прапорів, поки не відбудеться державний похорон Д. А. Мої. У. Кеніятта заявив, що народ «надзвичайно благословенний відданістю» покійного президента, який провів «майже все своє доросле життя, слугуючи Кенії та Африці». Президент Уганди **Й. Мусевені** заявив, що Д. А. Мої був «справжнім африканістом». Президент Танзанії **Д. Магуфулі** зазначив, що «Мої запам'ятають за сприяння регіональній інтеграції»

(BBC. – London. – 04.02.2020. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-50238081>).

Помер Д. А. Мої, колишній президент Кенії

Понад чверть століття **Д. А. Мої** домінував у кенійській політиці. Він був більш народним політиком, ніж його попередник **Д. Кеніата** і завоював широку підтримку в країні. Але він не зміг змінити диктаторський стиль управління Д. Кеніати і безжально придушив політичних опонентів. Його називали «професором політики», але його спадщина була заплямована економічною стагнацією та звинуваченням у корупції. Він був одним з небагатьох кенійських політиків, які не належали до жодної з основних етнічних груп – Кікую і Лоо. Він був тугеном, членом однієї з найменших племінних груп Кенії – Календжина

(BBC. – London. – 04.02.2020. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-27498749>).

МЕКСИКА

Хто президент Мексики? Кандидати в президенти США не змогли назвати ім'я

Два кандидати в президенти США не могли згадати, хто є президентом Мексики, одного з найважливіших американських торгових партнерів. Виборчий форум у штаті Невада організували станція Telemundo та Латиноамериканська ліга

громадян. Одне з питань стосувалося імені президента південного сусіда США, президента Мексики **А. М. Лопеса Обрадора**. «Я забув», – сказав мільярдер Т. Стейер. Сенатор Е. Клобучар із штату Мінесота також не відповіла. Ім'я президента Мексики було відомо наймолодшому кандидату – П. Буттігієгу. «Лопес Обрадор... Я сподіваюся, що так», – відповів кандидат у президенти США

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 15.02.2020. – <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/200219586-Kto-jest-prezydentem-Meksyku-Kandydaci-nie-wiedzieli.html>).

Президент Мексики проведе лотерею з літаком попередника

Президент Мексики, **А. М. Лопес Обрадор**, підтвердив, що, він проведе лотерею, щоб покрити вартість розкішного літака його попередника і зібрати кошти для державних лікарень. Спеціально оснащений Boeing 787 Dreamliner був придбаний у 2012 р. на початку президентства його попередника **Е. Пенї Ньето**. А. М. Лопес Обрадор назвав цей літак «символом надлишку влади». А сам він часто використовує комерційні рейси, щоб подорожувати Мексикою. Розкішний літак був переобладнаний для польоту тільки на 80 осіб, має великий «президентський люкс». Уряд сподівається залучити близько 160 млн дол. від продажу квитків. Гроші, що залишаться, будуть використані для покупки медичного обладнання для державних лікарень і забезпечення того, щоб літак перебував у стані польоту, поки президент намагається його продати або здати в оренду. Раніше президент обіцяв використовувати прибуток від продажу літака для фінансування зусиль із припинення нелегальної міграції

(BBC. – London. – 07.02.2020. – <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-51413427>).

Сюрреалістична лотерея президентського літака А. М. Лопеса Обрадора

Президент Мексики пообіцяв ліквідувати привілей мати приватний літак, але, враховуючи труднощі з його продажем, він вирішив провести лотерею для зібрання грошей. Після короткого відвідування Мексики С. Далі сказав, що ніколи не ступить ногою в цю країну, бо не витримає: «Бути в більш сюрреалістичному місці, ніж мої

картини». Минуло багато років з того твердження – яке багато хто сприйняв як образу, але остання пропозиція президента **А. М. Лопеса Обрадора** допомогла підтвердити теорію каталонського художника: він запропонував організувати лотерею, щоб зібрати кошти та позбутися президентського літака

(El Mundo. – Madrid. – 03.02.2020. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2020/02/03/5e383726fc6c835a728b46a7.html>). –

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА

Суд Південної Африки видав ордер на арешт экс-президента Д. Зуми під час судового розгляду справи

Суд Південно-Африканської Республіки видав ордер на арешт колишнього президента **Д. Зуми**, після того, як він пропустив засідання суду на підставі необхідності медикаментозного лікування, але суддя залишив ордер на арешт до поновлення судового розгляду у справі про корупцію. Колишнього лідера судять за 18 звинуваченнями в шахрайстві, рекеті та відмиванні грошей, пов'язаних з угодою про зброю на суму 2 млрд доларів із французькою оборонною фірмою Thales у 1999 р., коли Д. Зума був заступником президента. Д. Зума відкидає звинувачення, як «політично мотивоване полювання на відьом»

(Reuters. – London. – 04.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-safrica-zuma/south-african-court-issues-arrest-warrant-for-ex-president-zuma-in-graft-trial-idUKKBN1ZY12D>). –

ПЕРУ

Колишній президент Перу А. Фухіморі повернувся з лікарні до в'язниці

Колишній президент Перу **А. Фухіморі** був виписаний з японської клініки та повернувся до штабу Управління спеціальних операцій поліції, на сході від Ліми, де він є єдиним ув'язненим, щоб продовжувати відбувати 25-річний термін покарання, заявив його лікар-адміністратор А. Агінага. Колишній президент був госпіталізований після перенесених респіраторних, неврологічних проблем (параліч обличчя) та гіпертонії. А. Фухіморі був засуджений у 2009 р. до 25 років в'язниці за два вбивства, вчинені загонами смерті у складі солдатів під час його президентства та за корупційні діяння

(El Mundo. – Madrid. – 07.02.2020. –

*<https://www.elmundo.es/internacional/2020/02/07/5e3db16b21efa024088b458a.html>).

Колишнього президента Перу А. Фухіморі госпіталізували через параліч обличчя

Колишнього президента Перу А. Фухіморі було доставлено в клініку Ліми після перенесених неврологічних проблем та гіпертонії. «Його госпіталізували через неврологічні проблеми, своєрідний параліч обличчя з підвищенням тиску», – зазначило джерело, яке попросило залишитися анонімним. «Він перебуває в японській клініці Сторіччя Перу, де його госпіталізували кілька разів у попередні роки», – пояснило джерело. 81-річний А. Фухіморі відбуває 25-річне покарання у в'язниці за вбивства у 1991 та у 1992 рр., коли загопи смерті, утворені з військових, убили 25 людей – серед них дитина – що було названо антитерористичною операцією під час його президентства. Колишній правитель зробив свою останню публічну заяву за п'ять днів до госпіталізації, заявивши, що він шкодує, що його попередника, лідера опозиції К. Фухіморі, було відправлено на 15 місяців попереднього ув'язнення за нібито корупцію. «Існує політична одержимість проти сім'ї Фухіморі», – заявив А. Фухіморі в повідомленні

(El Mundo. – Madrid. – 03.02.2020. –

*<https://www.elmundo.es/internacional/2020/02/03/5e3854b6fc6c83a12a8b465a.html>).
ПОЛЬЩА*

Політик з партії «Порозуміння» про виступ президента в Пуцьку: «Він виявив відвагу»

Л. Яворський із партії «Порозуміння», коментуючи негативний прийом президента Анджея Дуди в Пуцьку групою демонстрантів, які під час виступу президента свистіли і кричали: «Ви будете сидіти», заявив, що «сама присутність президента на цій акції свідчить про його мужність». Л. Яворський, посилаючись на той факт, що М. Кідава-Блонська, заступник спікера сейму та кандидат у президенти від Громадянської платформи, привіталася з особами, що кричали на президента, «є

незручною людиною, як показала і її кампанія». Л. Яворський сказав про президента А. Дуду, що «сама присутність президента на цьому мітингу свідчить про його мужність та найбільш тісний зв'язок із виборцями». «А. Дуда добре розумів, що це регіон, у якому Об'єднані праві не є найпопулярнішими. Але він не злякався, – додав політик. – Він не боявся ризикувати. Він виявив повагу до всіх виборців, показав, що розраховує на думку всіх виборців», – похвалив президента Л. Яворський (*Rzeczpospolita. – Warsaw. – 11.02.2020. – <https://www.rp.pl/Wybory-prezydenckie-2020/200219917-Polityk-Porozumienia-o-prezydencie-w-Pucku-Wykazal-sie-odwaga.html>*).

Я. Дуда заявив, що дочка президента не емігрує з Польщі

Професор Я. Дуда, батько президента Польщі Анджея Дуди, коментуючи повідомлення про від'їзд дочки глави держави в Англію, зазначив, що «дуже шкода, що з'явилися такі очевидні фальшиві новини, тому що онучка перебуває на стажуванні». «Дуже мало часу, дуже мало», – сказав батько президента, відповівши на запитавши, чи встигає він поговорити із сином. Я. Дуда додав, що коли відбуваються зустрічі, розмови зазвичай стосуються «того, що відбувається в колі друзів та родини». «Ми не займаємося політикою», – заявив він. На запитання, чи дає поради сину, чи отримує поради від свого сина, Я. Дуда відповів: «Тут ми маємо повну автономію. Ні я не уповноважений будь-яким чином коментувати центральні рішення, ні він; він цілком чітко заявляє: “Ви повинні діяти на власний розсуд”» (*Rzeczpospolita. – Warsaw. – 21.02.2020. – <https://www.rp.pl/Polityka/200229892-Jan-Duda-Corka-prezydenta-nie-emigruje-z-Polski.html>*).

В. Тумідальський: Президент Анджей Дуда лікує, як король з «Володаря персів»

«Якщо президент Анджей Дуда вважає, що він правий, і його рішення усуває порушення норм, то навіщо вся ця відкритість та консультації з прийнятих законів?» – ідеться в публікації. Автор згадує Арагорна, героя Толкіна з роману «Володар персів», який, щоб довести, що він є нащадком королів, не тільки мусив робити

великі лицарські вчинки, але й заручитися підтримкою простих людей. Після великого бою він опинився в лазареті, серед важкохворих. І там, використовуючи забуту лікарями, але досить поширену древню траву Афіли, зцілював хворих. «Руки царя заживляють», – казала жінка, яка допомагала в лазареті, праворуч і ліворуч, завойовуючи суспільну думку новоспеченому монарху. Президент А. Дуда, очевидно, фанат Толкіна і думає, як жінка з лазарету. Коли президента запитали, що робити, якщо після розголошення листа підтримки членів Національної ради судової влади виявилось, що з ними щось не так, він відповів: «Це не матиме значення, бо вони отримали кандидатуру від президента Республіки Польща». Потім президент додав: «Якщо я переконаний, що маю рацію в чомусь, то той факт, що мене критикують юридичний чи професорський склад з мого університету, для мене зовсім не має значення»

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 04.02.2020. – <https://www.rp.pl/Opinie/302039967-Wojciech-Tumidalski-Prezydent-Andrzej-Duda-leczy-jak-krol-z-Wladcy-Pierscieni.html>).

РОСІЯ

Росіяни менше довіряють В. Путіну, але стабільно схвалюють його діяльність

У січні президенту Росії **В. Путіну** довіряли 35 % росіян, повідомив Аналітичний центр Ю. Левади. Це майже вдвічі менше, ніж у листопаді 2017 р., коли цей показник становив 59 %. При цьому у вересні 2019 р. В. Путіну довіряв 31 % опитаних. За словами директора «Левада-центру» Л. Гудкова, на рейтинг довіри до В. Путіна мало впливають його виступи, і стійка тенденція до зниження рейтингу простежується вже давно. На думку Л. Гудкова, падіння довіри пояснюється роздратованістю та втомою росіян від В. Путіна. Також «зростає незадоволення станом економіки, неможливістю нормально заробляти», відзначив соціолог. Водночас показник схвалення діяльності В. Путіна останнім часом тримається на одному рівні в 67–70 %. Л. Гудков пояснює, що цей показник ґрунтується передусім на підтримці росіянами зовнішньої політики президента та його риторики «батьківської турботи», тоді як рівень довіри пов'язаний, скоріше, з оцінкою політики в соціальній сфері

(Deutsche Welle. – Bonn. – 12.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3XeHz>).

В. Путін наголосив, що Росія не узаконить одностатеві шлюби: «Це будуть батько і мати»

Президент Росії **В. Путін** заявив, що Росія не буде легалізувати одностатеві шлюби, поки країна перебуває під його керівництвом. Російський лідер дав зрозуміти, що не дозволить замінити родину на «одного батька» і «другого батька». Протягом двох десятиліть при владі В. Путін узгоджував себе з цінностями Православної Церкви і прагнув відсторонити Росію від завоювань спільних громадянських прав у західних країнах, таких як легалізація одностатевих шлюбів. Зауваження президента Росії прозвучало під час зустрічі з урядовою комісією для обговорення змін до Конституції країни, яка була створена наприкінці минулого місяця після того, як В. Путін оголосив про масштабні конституційні реформи. Вони розглядаються як спроба зберегти свою владу після того, як він повинен піти з посади президента у 2024 р.

(O Globo. – Rio de Janeiro. – 15.02.2020. – <https://oglobo.globo.com/mundo/putin-diz-que-russia-nao-legalizara-casamento-gay-serao-papai-mamae-24246802>).

СУДАН

Судан видасть екс-президента О. аль-Башира Міжнародному кримінальному суду в Гаазі

Уряд Судану та повстанці з регіону Дарфур досягли згоди щодо видачі екс-президента країни **О. аль-Башира** Міжнародному кримінальному суду ООН у Гаазі. За словами міністра інформації Судану Ф. Салеха, до Гааги передадуть загалом п'ятьох осіб, які розшукуються судом. Зараз О. аль-Башир, який у 2019 р. втратив владу внаслідок масових протестів, утримується у в'язниці в Хартумі. Міжнародний кримінальний суд закидає йому військові злочини, злочини проти людяності та геноцид у Дарфурі у 2003–2008 рр. Екс-президент відкидає ці обвинувачення. Суд у Гаазі вже двічі видавав ордери на арешт О. аль-Башира – у 2009 та 2010 рр. Це був перший випадок, коли такий ордер було виписано на главу держави

(Deutsche Welle. – Bonn. – 12.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3Xdm0>).

О. аль-Башир: Чи буде висуватися звинувачення в геноциді проти експрезидента Судану?

Оголошення Судану про те, що він планує передати відстороненого президента **О. аль-Башира** до Міжнародного кримінального суду було драматичним. Рішення про залучення МКС привітала більшість суданців, які прагнуть справедливості. Зрештою, однією з центральних вимог протестуючих, які допомогли покласти край 30-річній диктатурі президента О. аль-Башира, було те, що він повинен відповідати за свої злочини. Слід також розглядати цей крок як спробу Судану нормалізувати відносини із Заходом. Але процес матиме труднощі, а масштаби та терміни притягнення до відповідальності колишніх лідерів є справою делікатного політичного судження. Це також залежить від готовності самого Міжнародного кримінального суду

(BBC. – London. – 14.02.2020. – <https://www.bbc.com/news/51489802>).

США

Журналісти солідарні з Д. Трампом у його переможній риторичі

Після того, як президент **Д. Трамп** у прямому ефірі понад годину говорив про своє виправдання у процедурі імпічменту, один телевізійний диктор вибачився перед глядачами за непристойність президента, а інший заявив, що це «наче дивитися на когось на дивані психотерапевта». Однак немає жодних ознак того, що хтось в ABC, CBS та NBC думав заблокувати обговорення цієї промови. Під час перебування на трибуні Білого дому Д. Трамп засуджував своїх політичних опонентів за вульгарність, окремо дякував прихильникам в аудиторії і приніс вибачення лише своїй сім'ї за те, що вони мали терпіти його імпічмент. Немає ніяких сумнівів у тому, що перша промова президента після суду і виправдання в сенаті була досить гідною для освітлення мовників, щоб увірватися в програми новин. Керівники новинних мереж не стали б публічно говорити про те, чи було доцільно відмовитися від трансляції й обговорення промови Д. Трампа. Але, принаймні, у двох мережах новин була

поширена думка про те, що заради справедливості президент заслуговує на шанс бути почутим після кількох тижнів, коли транслювалися слухання і судовий процес з імпічменту

(The Associated Press. – New York. – 07.02.2020. –

*<https://apnews.com/11ce7dbcf9d962bc9a86bc2cacc770f7>).

Молитовний сніданок Д. Трампа як насмішка над багатьма релігійними лідерами

Національний молитовний сніданок – традиція Вашингтона з 1953 р. – за звичаєм є перепочинком від партизанських сварок. Президент **Д. Трамп** зруйнував цю традицію агресивними зауваженнями, які підтримали його союзники, але перелякали релігійних лідерів. «Двопартійний молитовний сніданок – це останнє місце, на якому можна було б очікувати політичних атак проти опонентів», – сказав преподобний Т. Ламбрехт, генеральний менеджер консервативного журналу «Добрі новини». «Наша країна отримала б користь від повернення ввічливості та благодаті, відображених у словах Ісуса». Д. Трамп задав тон своїм зауваженням ще до виступу – тримав дві газети із заголовком «ВИПРАВДАНО», щоб оголосити результати голосування сенату проти усунення його з посади. У своєму виступі А. Брукс, професор Гарвардського університету та президент консервативного аналітичного центру, закликав своїх слухачів «вирішити кризу зневаги та поляризації» і «любити своїх ворогів». «Я не знаю, чи згоден я з вами», – сказав Д. Трамп. Потім він здійснив випад у бік сенатора штату Юта М. Ромні, члена Церкви Ісуса Христа святих останніх днів, який висловив свою віру в тому, щоб стати єдиним республіканцем, який проголосував за відсторонення Д. Трампа

(The Associated Press. – New York. – 06.02.2020. –

*<https://apnews.com/b971362e7b56d77dd59f3a973ff916a6>).

Д. Трамп намагається перейти від «американської бійні» до «американського повернення»

Президент США **Д. Трамп** скористається своїм виступом про стан справ у США, щоб викласти найсильніші карти у передвиборчій колоді: економіку США, якою продовжує хизуватись, незважаючи на імпічмент, торгові війни. Видання наголошує, що «у зверненні до нації йому доведеться проявити трохи спритності, враховуючи, що в минулому році зростання становило всього 2,3 %, що дуже далеко від обіцянки президента розширювати економіку на 4 % або більше в найближчі роки». Темпи створення робочих місць трохи сповільнюються, інвестиції в бізнес мляві, а виробництво ледь прискорилося після п'яти місяців скорочення поспіль. І дефіцит зростає більш ніж на 1 трлн дол. на рік. Фактично, цифри Д. Трампа багато в чому збігаються з показниками його попередника, президента **Б. Обами**. Проте Д. Трамп, як очікується, може похвалитися «великим американським поверненням», явною зміною риторики від «американської бійні», про яку він говорив у своїй інавгураційній промові у 2017 р. Видання підкреслює: «Д. Трамп постарається взяти середні економічні показники і змусити їх звучати як диво, щоб підсолонити страву. Д. Трамп, імовірно, буде дражнити обіцянками про нові зниження податків, націлені на зниження ставок для середнього класу, прагнучи компенсувати деякі недоліки, які зробили зниження податків у 2017 р. в цілому непопулярним серед громадськості» (*POLITICO. – Brussels. – 04.02.2020. – <https://www.politico.eu/article/us-president-donald-trump-attempts-a-pivot-from-american-carnage-to-american-comeback/>*).

Д. Трампа обурило «відфотошоплена» фотографія його зачіски

Президента США **Д. Трампа** обурили публікації деяких користувачів соціальних мереж, які викладають оброблені у фоторедакторі знімки його зачіски. На знімку Д. Трамп зображений з об'ємним волоссям, що розвіваються на вітрі. «Ще фейкові новини. Це фотошоп, очевидно, невже вітер був такий сильний, і волосся виглядає добре? Усе що завгодно, аби принизити», – заявив президент, підписуючи в Twitter опублікований знімок. Шевелюра американського президента неодноразово ставала об'єктом обговорення та численних жартів. Сам Д. Трамп завжди підкреслював, що не носить перуку. На одній з конференцій він показав свою лисину на потилиці і розповів, що «працює щосили», приховуючи її

(Oxu.az. – Баку. – 08.02.2020. – <https://oxu.az/world/362250>).

Р. Дутерте з Філіппін вважає, що Д. Трамп заслуговує на те, щоб його переобрали

Президент Філіппін **Р. Дутерте** заявив, що **Д. Трамп** заслуговує на те, щоб його переобрали, похваливши реакцію президента США на його рішення розірвати багаторічну військову угоду зі Сполученими Штатами. **Д. Трамп** заявив, що не проти рішення **Р. Дутерте** про припинення угоди щодо відведення сил навіть тоді, коли його міністр оборони **М. Еспер** назвав цей крок «неправильним», оскільки Вашингтон та його союзники наполягають на дотримуванні «міжнародних правил» в Азії. Саме обережна і розумна реакція президента **Д. Трампа** на припинення дії договору змусила президента **Р. Дутерте** висловити такі зауваження: «Президент **Трамп** є хорошим президентом і він заслуговує на те, щоб його переобрали»

(Reuters. – London. – 15.02.2020. – <https://uk.reuters.com/article/uk-philippines-usa-defence/philippines-duterte-says-trump-deserves-to-be-re-elected-idUKKBN2090FN>).

Штаб Д. Трампа подав до суду проти The New York Times через «наклеп»

Передвиборчий штаб президента США **Д. Трампа** подав позов до суду проти американського видання The New York Times, звинувачуючи журналістів у поширенні неправдивої інформації. Про подання позову в команді **Д. Трампа** повідомили 26 лютого. Згідно з повідомленням, позов направлено до Верховного суду штату Нью-Йорк. Мета звернення до суду проти цього впливового американського видання – «притягти до відповідальності цю медіаорганізацію за навмисне поширення фальшивих тверджень щодо кампанії президента **Д. Трампа**», наголошують у передвиборному штабі нинішнього глави Білого дому. Підстава для позову – стаття New York Times, опублікована 27 березня 2019 р., де йшлося про розслідування у справі втручання Росії в перебіг президентської кампанії 2016 р. Представниця команди юристів **Д. Трампа** **Дж. Елліс** назвала матеріали в тій статті «на 100 % фальшивими та наклепницькими»

(Deutsche Welle. – Bonn. – 26.02.2020. – <https://www.dw.com/uk/>).

ТУРКМЕНИСТАН

У Туркменії бюджетникам, яким за 40 років, веліли посивіти за образом і подобою президента

Чоловікам старшим 40 років, які працюють у держустановах і на підприємствах Лебапського регіону (веляята) Туркменістану, заборонили приховувати сивину під темною фарбою, а від тих, у кого збереглася смола у волоссі, навпаки, вимагають надати їм сріблястий відтінок. За словами кореспондента «Радіо Азатлик», усна вимога поширюється з 1 лютого серед співробітників бюджетних організацій. В установах це пов'язують із тим, що фарбуватися перестав посивілий президент Туркменістану **Г. Бердимухамедов**. «Керівники установ кажуть, що якщо в Лебапський веляят приїде Аркадаг [офіційний титул глави республіки], то на зустрічі з ним тепер будуть допускатися в основному сивочолі люди», – повідомив кореспондент радіостанції, процитувавши одного з бюджетників. При цьому ще два роки тому сивочолих працівників, навпаки, примушували фарбувати волосся в чорний колір, як це робив Г. Бердимухамедов. «Боячись втратити роботу, люди погоджувалися фарбувати волосся. А тепер навіть у тих, чий природний колір волосся чорний, вимагають підфарбовувати в сивий колір», – поскаржилося джерело радіостанції

(Литовский курьерь. – Вильнюс. – 06.02.2020. – <https://www.kurier.lt/v-turkmenii-byudzhetnikam-starshe-40-let-veleli-posedet-po-obrazu-i-podobiyu-prezidenta/>).

УКРАЇНА

В. Зеленський привітав дружину з днем народження і зізнався в коханні на весь світ

Президент України **В. Зеленський** привітав свою дружину Олену з днем народження. Він зізнався дружині в коханні у соцмережах. «Кохати. Захоплюватися. Пишатися. Бачити твоє відображення в очах дітей. Відчувати твою турботу і підтримку. Бути спокійним і впевненим, знаючи, що ти завжди поруч. Гадати, як ти відреагуєш на новини – приємні чи не дуже. Чекати зустрічі вдома, як ніби перед

першим побаченням. Сказати поглядом те, для чого слова бувають зайвими. Разом сміятися і сумувати. Йти по життю на відстані дотику, не втрачаючи зв'язку ні на хвилину. Це і є людське щастя. Принаймні для мене. Тому що моє щастя – це ти», – написав В. Зеленський. Він подякував дружині за кожне слово, кожен погляд, кожен крок, який вони зробили разом

(TUT.by. – Мінск. – 06.02.2020. – <https://news.tut.by/world/671358.html>).

В. Зеленський хоче побудувати «місто-сад» для переселенців з Криму

Президент України **В. Зеленський** заявив, що в Херсонській області побудують «місто-сад» для переселенців з Криму, серед яких – понад 500 сімей кримських татар. Президент наголосив, що вже є домовленості з президентом Туреччини. Будівництво планують розпочати в цьому році. Він пояснив, «що на контрольному пункті в'їзду «Чонгар» на адміністративному кордоні з Кримом буде створений спеціальний хаб з розвинутою інфраструктурою для комфортного перетину українцями КПВВ, побудовані якісні дороги і забезпечене транспортне сполучення. «Моя ідея в тому, щоб вони побачили, як ми ставимося до людей, до кримчан. Ти приїжджаєш, а тут – “місто-сад”. Відчуваєш різницю, адже тут усе на вищому рівні: заправка, школа, дитсадок, будинки», – зазначив В. Зеленський

(Tut.by. – Мінск. – 13.02.2020. – <https://news.tut.by/world/672549.html>).

В. Зеленський: Папа Римський назвав мене «президентом миру»

Український лідер **В. Зеленський** заявив, що Папа Римський Франциск назвав його «президентом миру». Таку заяву В. Зеленський зробив після зустрічі з Папою Римським у Ватикані. Він зазначив, що на сьогодні в нього «такий імідж у Європі». Раніше повідомлялося, що на зустрічі у Ватикані Президент і понтифік у приватній бесіді обговорили тему Греко-католицької церкви і церковних справ в Україні на тлі конфлікту на Донбасі

(Зеркало. – Баку. – 08.02.2020. – <https://zerkalo.az/zelenskij-papa-rimskij-nazval-menya-prezidentom-mira/>).

Представник Росії похвалив В. Зеленського за виступ на Мюнхенській конференції

Генеральний директор Російської ради з міжнародних справ А. КОРТУНОВ вважає, що виступ **В. Зеленського** на Мюнхенській конференції з безпеки буде позитивно сприйнятий у Європі і США. «Я багато разів слухав виступи **П. Порошенка**. Мені здається, що В. Зеленський знайшов більш правильний тон і він краще враховує ті настрої, які сьогодні є у Європі. Немає віктимізації, немає пафосної риторики, яка вже стала традиційною. В. Зеленський шукає рішення, і в цьому сенсі, мені здається, це буде сприйматися позитивно і у Європі, і в США», – зазначив А. КОРТУНОВ

(Deutsche Welle. – Bonn. – 16.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3Xqwi>).

Захист П. Порошенка не зміг оскаржити його примусовий привід на допит

Київський апеляційний суд не взяв до розгляду скарги адвокатів колишнього Президента України, а нинішнього лідера партії «Європейська Солідарність» **П. Порошенка** на рішення про примусовий привід його на допит до Державного бюро розслідувань. «Київський апеляційний суд відмовив у відкритті апеляційного провадження за цими скаргами, оскільки постанова не підлягає оскарженню», – повідомила пресекретар суду Т. Геведзе. Раніше в мережі з'явилися скан-копії рішень Печерського районного суду Києва про примусовий привід П. Порошенка на допит до ДБР. Зокрема, минулого тижня народний депутат від фракції «Слуга народу» О. Дубінський оприлюднив у своєму Telegram-каналі скан-копії двох таких документів». Згідно з першим документом, слідча суддя Печерського районного суду Києва К. Константінова постановила задовольнити клопотання слідчого та здійснити привід П. Порошенка на допит до ДБР. У другому документі зазначалося, що слідчий суддя того самого суду С. Вовк постановив задовольнити клопотання слідчого та здійснити привід П. Порошенка на допит до ДБР 6 березня 2020 р. Виконання зазначених рішень та постанови про привід доручено відповідним підрозділам

органів Національної поліції. Оскарженню вони не підлягають
(*Deutsche Welle. – Bonn. – 26.02.2020. – <https://p.dw.com/p/3YTYz>*).

Президент України В. Зеленський хоче власну стіну

На питання про те, що він зробить, якщо війна на Донбасі буде і далі затягуватися, Президент України **В. Зеленський** відповів пропозицією про будівництво стіни. На зразок тієї, що звели США вздовж мексиканського кордону, а Ізраїль на західному березі Йордану. За його словами, «за стіною буде не держава, а щось інше – інша місцевість, де будуть тільки бойовики». Тому «ми розуміємо, що якщо буде стіна, нам потрібно зробити так, щоб українці на окупованих територіях приїхали до нас», підкреслив Президент. Біля витоків проекту стоїть А. Єрмак, найближчий радник В. Зеленського. Тепер він – довірена особа Президента на всіх міжнародних переговорах. «Це може бути план Б», – визнав він під час поїздки в Лондон. Як би там не було, на шляху реалізації такого плану «Б» безліч перешкод. Справа в тому, що хоча Росія з 2014 р. підтримує конфлікт на Сході України, направляючи сепаратистам зброю і консультантів, вона зовсім не зацікавлена у формуванні такої «шлюзової камери», яку їй довелося б нескінченно фінансувати. Тим більше, що будівництво стіни не може зупинити позиційну війну, яка вже забрала життя 13 тис. людей, а лише сприяти відновленню боїв. Ще однією перешкодою стає протяжність лінії фронту (450 км): вона може серйозно ускладнити завдання Києва і надовго затягнути роботи

(*Le Point. – Paris. – 03.02.2020. – https://www.lepoint.fr/monde/ukraine-le-president-zelensky-veut-lui-aussi-son-mur-03-02-2020-2361020_24.php#*).

Хто хоче миру в Україні?

Франція, Німеччина, Україна і Росія ось уже три роки не збиралися в рамках «нормандської четвірки», тоді як конфлікт України із самопроголошеними республіками Донбасу дедалі більше затягувався. Робота в цьому форматі була відновлена завдяки дипломатичним зусиллям президента Франції **Е. Макрона**, а

також відкритості, яка з'явилася після обрання **В. Зеленського** Президентом України. **П. Порошенко** сформував навколо сепаратистського регіону справжній санітарний кордон, але його наступник розглядає питання під іншим кутом. Під час виборчої кампанії В. Зеленський не раз говорив російською мовою в українських ЗМІ. Також він відмовляється вживати вираз «російська агресія», коли йдеться про ситуацію на Донбасі. Після обрання він неодноразово підкреслював прагнення повернути бунтівну область в Україну

(Le Monde. – Paris. – 02.02.2020. –

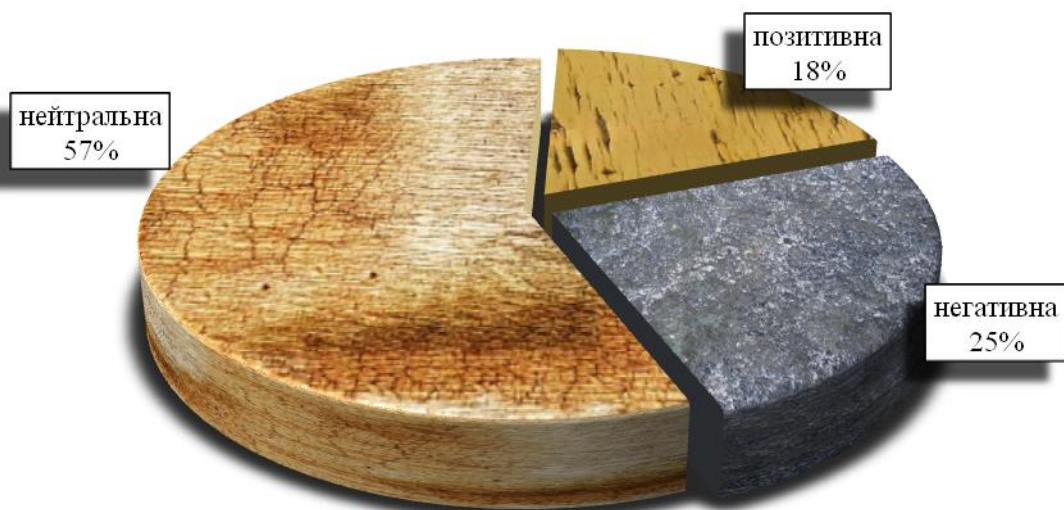
<https://www.monde-diplomatique.fr/2020/02/DELANOE/61313>).

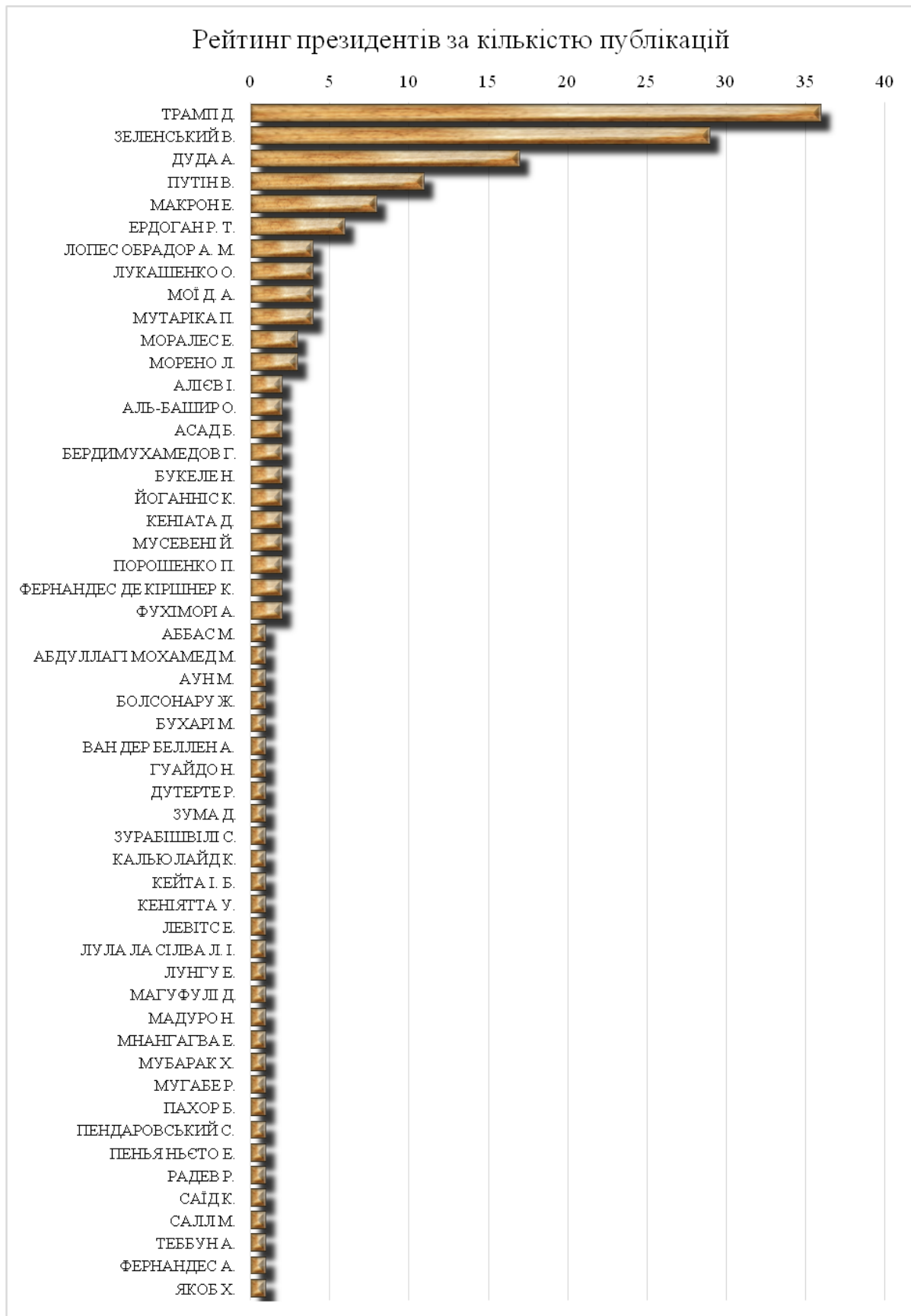
ІНФОГРАФІКА

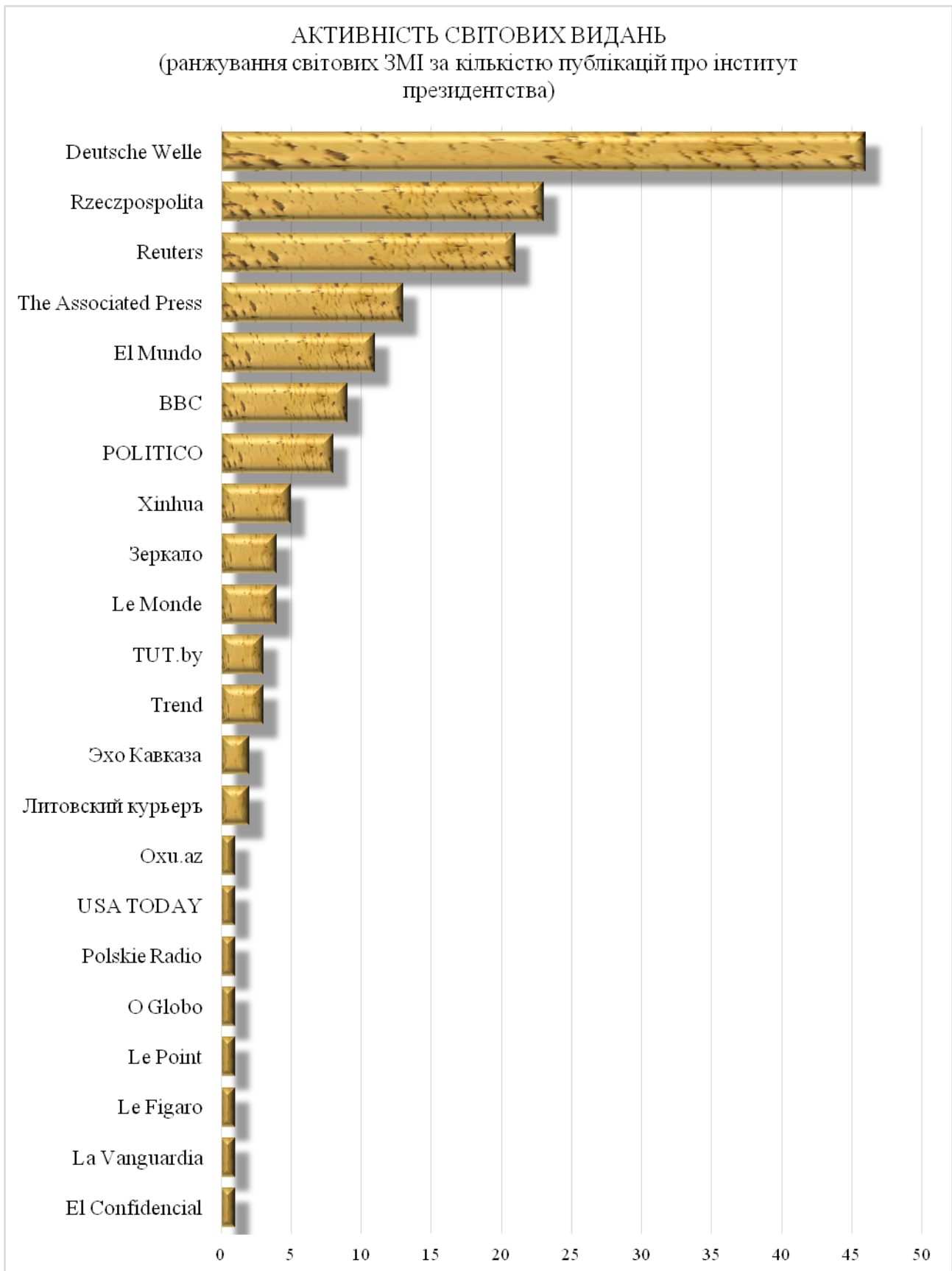
ВИСВІТЛЕННЯ СФЕР ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТІВ У ЗМІ
(доля публікацій за тематикою)

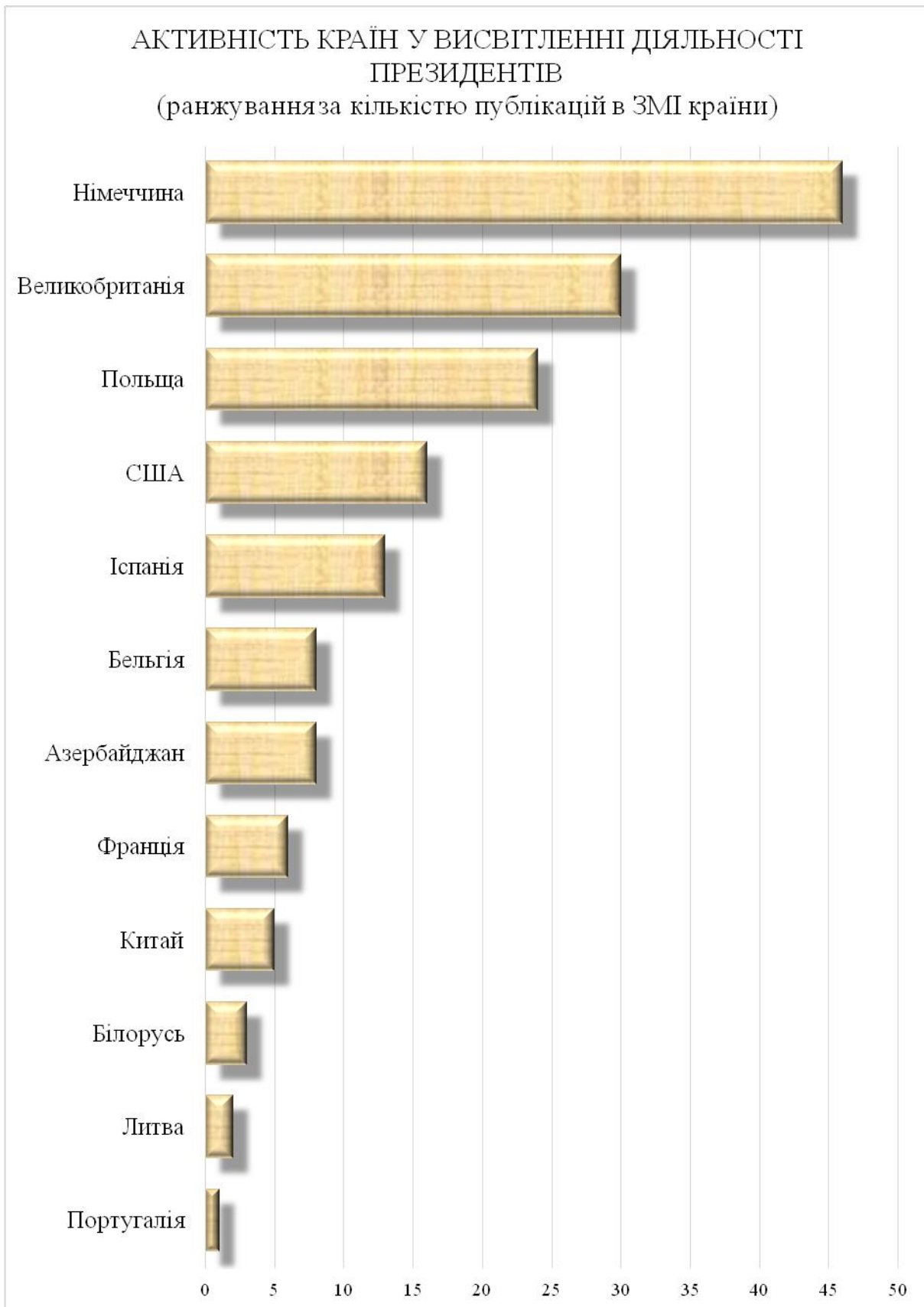

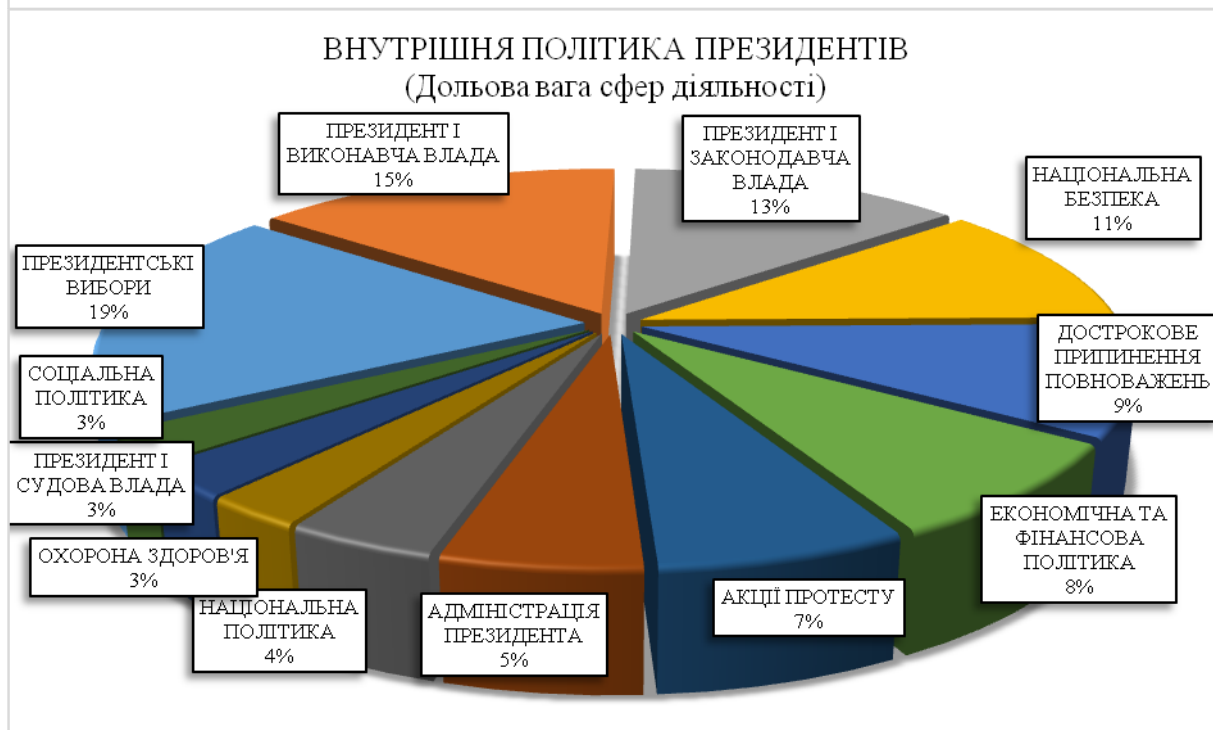
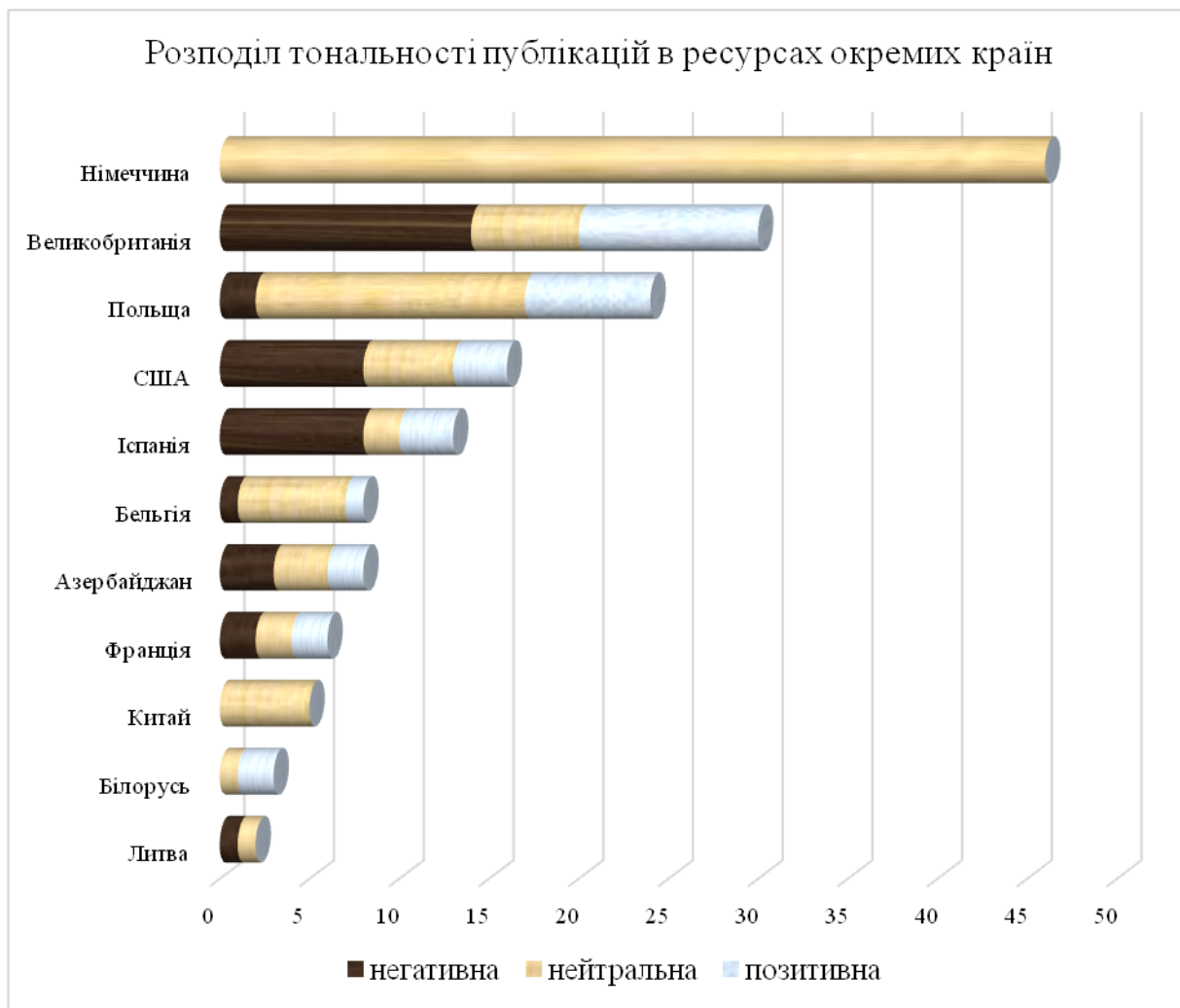
ТОНАЛЬНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПРЕЗИДЕНТІВ
(оціночний розподіл публікацій)

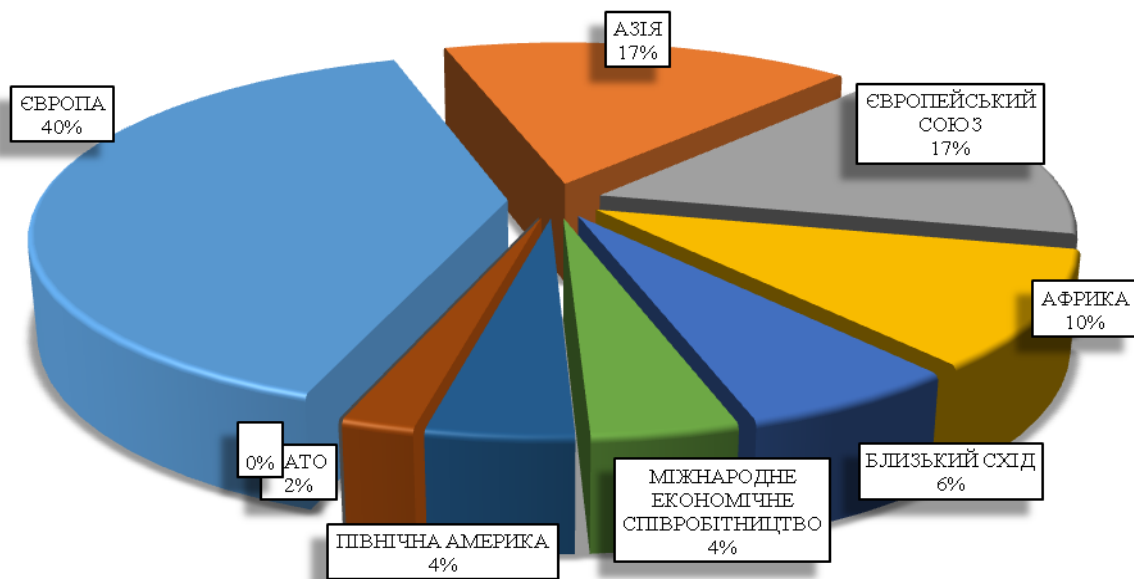

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ
(Дольова вага сфер діяльності)

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

(Дольова вага країн, імідж президентів яких розглядався в публікаціях)

